

WESTERN ROMAN

LASO

CIJENA 7 DIN BROJ 258

OKRUTNI RANČ

G. F. Unger:

OKRUTNI RANČ

G. F. Unger: **OKRUTNI RANČ**
Naslov originala: **DIE HARTE RANCH**
Copyright: Bastei-Verlag, Gustav H. Lübbe,
Bergisch Gladbach
Recenzija: Mladen Stary, književnik
Prijevod: Marija Eker-Manolić
Urednik: **Marcel Čukli**

»Laso« – Izdavač OOUR informativno-revijalna izdanja NISP »Vjesnik« Zagreb, Ljubice Gerovac 1 – Glavni i odgovorni urednik Borivoj Jurković – Tisak OOUR Novinsko-revijalna štamparija i OOUR TMG »Vjesnik« Zagreb, Ljubice Gerovac 1 – Zagreb 1978.
Copyright (sva prava za Jugoslaviju) VJESNIKOVA PRESS AGENCIJA Zagreb.

Cijena pretplate za godinu dana iznosi 364.- d ili 327,60 d s popustom od 10%, a za 6 mjeseci 182.- d ili 163,80 d s popustom. Samo unaprijed plaćena pretplata osigurava popust od 10%. Pretplata se uplaćuje općom uplatnicom u korist računa 30101-833-586 OOUR »Vjesnik SSRNH« s oznakom za »Laso«.

Cijena za inozemstvo: DM 1.80, ASCH 10.00, SFRS 2.00, HFL 2.00

Cijena inozemne pretplate za 6 mjeseci: DM 36.00, SKR 63.00, ASCH 250.00, FF 74.00, SFRS 36.00, HFL 37.00 US\$ 15.00

UPLATA NA DEVIZNI RAČUN 30101-620-37-7210-256 – Privredna banka Zagreb za »Vjesnik«

EKONOMSKA PROPAGANDA: »Vjesnik« Agencija za marketing Zagreb, Trg bratstva i jedinstva 6. 1/1 kolor zadnja stranica 7.000 d ili 480 US\$.

Oslobodeno plaćanja poreza na promet mišljenjem Republičkog sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu SRH broj 2935/7-1973. od 26. XI 1973.

I

Jim Ballard je na putu u Bow zaustavio svog konja. S lijeve strane dolazi mu u susret grupa jahača ranča TT. Čini se da mu namjeravaju prepriječiti put. Toj gruboj četi jaše na čelu Jack Quaid. Jim dobro pozna i njega i bezobzirno ponašanje njegovih ljudi.

Još prije samo nekoliko godina i Jim je pripadao tom ranču kao predvodnik. Sve dok se nije posvadao s vlasnikom ranča, Bullyjem Texom Textleem, te napustio ranč i osamostalio se. S Jackom Quaidom, sadašnjim predvodnikom, Jim je oduvijek bio na ratnoj nozi. Jimu je sasvim jasno. Ovo nisu kauboji nego najmljeni revolveraši!

Jack Quaid dojaše tik do Jima tako da su se njihovi konji mogli udarati repovima i gubicama.

– Sada, Jime, počinje pakao!
– prijeteći poviče Quaid.

Quaid je visok čovjek širokih ramena i uskih bokova, grub i mišićav, tamne puti gotovo poput Indijanaca.

– Svi ponosni momci – nastavlja – koji nisu za ranč TT, jednostavno će se rasplinuti. To će se brzo dogoditi. Gospo-

dar će, vjerojatno, samo tebi pružiti mogućnost da se opredijeliš za našu stranu. Ali koliko te ja poznam – a dobro te poznam – ti to nećeš htjeti. To će ujedno biti trenutak kad ću moći navaliti na tebe. Tada od tebe neće mnogo preostati. Jesi li me dobro čuo?

– Održao si dug govor, Jack – ravnodušno klimne Jim. – Sjećam se da sam te već nekoliko puta izazivao da mi se suprotstaviš, na raznim mjestima i u razna vremena. Što se dogodilo?

Quaid čudno iskrivi lice. On je pravi div, čudovište od čovjeka, okrugla lica i crvene, oštre i razbarušene kose. Oči su mu svijetle poput zaledene vode. Usta nevjerojatno velika i gruba, a brada šira od čela. Teži je od stotinu kilograma, nestrpljiv, podao i stalno razdražen.

Nekad, dok je Jim bio predvodnik ranča TT, morao se zadovoljiti drugim mjestom. U to se doba rodila njegova mržnja protiv Jima jer je tada zapovijedi morao primati od njega.

Sada je Jim sitni rančer, a on je predvodnik ogromnog ranča.

No Quaidova se mržnja neće stišati prije nego što ugleda Jima kako puže pred njim na tlu.

— Naš nam je pogranični jahač javio da Dave Texterlee leži mrtav na pašnjaku — gotovo zadovoljno reče Quaid. — Bio je za petama nekom čovjeku koji je otjerao stado naše stoke. Ali mi ćemo naći našu stoku, a i onog tko ju je uzeo. Slučajno se, naime, dogodilo da je jedan od naših jahača brzo pronašao rančerovog mrtvog sina. I jedno je već sada sasvim pouzdano: bit ćemo vrlo grubi prema našim susjedima kako Bully Tex Texterlee ne bi izgubio još više sinova. I ti si naš susjed, Jime!

Zloćudno i zlorado iskrivivši lice odjaše. Četa jahača ga slijedi.

Iza brežuljaka na sjeveru nalaze se pašnjaci malih rančera i doseljenika. Dalje na sjeveru podižu se obronci planina. Još prije nekoliko godina živjeli su ovdje, gdje Jim sada stoji, mali rančeri. Vlasnik ranča TT i njegovi ljudi protjerali su ih, i to vrlo grubo i bezobzirno. To je i bio razlog koji je Jima naveo na to da napusti svoje mjesto predvodnika i počne stvarati vlastiti mali ranč.

Onda je Quaid umjesto njega obavio okrutni posao onako kako je to želio vlasnik ranča TT.

Jim razmišlja, netremice promatrajući tragove grube čete. Najradije bi odjahao za Quaidom, ali se predomisli i odjaše prema stočarskom gradiću Bowu.

Jučer je uspio prodati malo stado stoke. Bila je to njegova

prva stoka uzgojena za prodaju. Vladin je kupac dobro platio i sada je Jim mogao oplatiti dio svog duga banci. Polagano jaše i neprekidno promatra široku kotlinu ovog vominskog pašnjaka.

Stigao je do mosta za čiji se prijelaz plaća na Little Sweewateru. Kopita njegova konja tupo tutnje na balvanima.

Nagnuvši se iz sedla da bi otvorio pregradu, ugleda Catherine Sorrel kako izlazi iz drvenjare. Stavila je svoje vitke ruke pred oči kako bi ih zakrila od sunca.

Prepoznavši ga, ona ostade stajati ispred vrata. Jim zatvori pregradu, okrene konja i odjaše do visoke djevojke.

Od razdjeljka u njezinoj crnoj kosi pa do vršaka prstiju na nozi sve je na njoj kako valja. Odjevena je u hlače i mušku košulju. Oči su joj plave poput različka, a vrh malog nosa »resi«¹ nekoliko sunčevih pjegica. Nije više sasvim mlada, ali ni još potpuno rascvjetana žena.

— Zdravo, indijanska princezo — srdačno je pozdravi Jim i toplo je pogleda.

U njegovim se očima može razaznati poštovanje muškarca prema hrabroj djevojci. Oca joj je prije pola godine ubio neki bandit koji je preko mosta htio u planine, a njezin ga je otac htio spriječiti u tome.

Od tada djevojka živi sama u drvenjari pokraj mosta. Zacijelo joj nije lako ovdje, tri milje daleko od grada. Svake noći, naime, dolaze iz grada pijani jahači, žele prijeći most, a za mostarinu bi željeli i više nego slobodan put.

Catherine skoro uvijek ima uza se svoj kolt.

Ona otvoreno i slobodno podigne pogled prema njemu.

– Zdravo, poglavico! – reče mu i oni se nasmiješe jedno drugome poput dobrih prijatelja.

Jim pogleda prijeko prema uglu drvenjare i zamijeti da je hrpa drva za loženje tamo naslagana već sasvim mala. Odmah se vine s konja i odveže mu remen ispod trbuha.

– Danas ću zaraditi slobodan prolaz i objed – reče i izvuče sjekiru.

Ona ga još uvijek mirno promatra s vrata. Odjednom blago napomene:

– Sasvim točno znaš, Jime, da uvijek imaš slobodan prolaz, a i da bih te pozvala da se najedeš. No nikada ne dopuštaš da ti se nešto pokloni.

Ne čekajući njegov odgovor, vrati se u drvenjaru. Jim neko vrijeme netremice promatra otvorena vrata za kojima je nestala.

U njegovim se očima razaznaje žaljenje. Onda se prihvati posla. Nakon nekog vremena počne pjevati u taktu udaraca sjekirom.

Kad ga je Catherine pozvala da jede, zamijeti da joj je pripremio drva za cijeli tjedan. Zatim je otišao do rijeke, oprao se i zamišljeno prišao drvenjari.

Ona bi mi bila dobra supruga, pomisli. A mogao bih je dobiti. Možda bih s njome čak bio sretniji nego s Prudence Texterlee. Do vraga, zašto se muškarac ne može odlučiti? Prudence znači jade i neprilike, a Catherine smirenost i

sretan život. Ali ja volim Prudence.

Tako razmišlja. Ušavši, odagna te misli.

Stol je prostrt. Sjeo je i osjetio glad. Posluživši ga, Catherine napuni svoj tanjur i sjedne nasuprot Jimu.

– Ne bi smjela živjeti ovdje sama pokraj mosta, Cat – promrmlja Jim nakon nekog vremena.

– A što bih inače mogla raditi? Otići u neki salun? Ili posluživati goste u nekom restoranu? Ovdje se mogu bolje pobrinuti za sebe. Znaš, Jime...

Ne izgovorivši do kraja misao, ona zašutje. Izvana odjekuje topot kopita praćen kotrljanjem kola. Jim ustade i pride vratima. Catherine mu se pridruži. Osjeća blagi pritisak njezinih ramena na svojoj nadlaktici. Spustivši pogled na nju, osjeti miris njezine kose.

Tada brzo pogleda prema mostu i učini dva koraka naprijed.

Mostom dolazi sijedi div na vrancu. Siva mu brada visi poput sige. Usprkos grubosti, lice Bulyja Texa Texterleeja uopće nije ružno.

Za njim između svoje braće Boba i Franka jaše njegova kćerka Prudence.

Slijede kola u kojima je pokrivačima prekriven duguljasti svežanj.

To je pokojni Dave Testerlee, najstariji sin i nasljednik starog stočarskog kralja.

Straga je još nekoliko jahača.

Bully Texterlee dojaše do Jima. Kretnjom ruke da na znanje jahačima i vozaču iza sebe neka nastave put. Želi sam razgovarati sa Jimom.

Jim pogleda Prudence. Njezina je kestenjasto-crvena kosa svezana baršunastom vrpcom i poput konjskog repa leprša na laganom vjetru. Odjevena je u tamni jahači kostim. Danas iznimno sjedi u ženskom sedlu na svojoj crvenkastoj kobili. Lice joj je blijedo, zbog toga je još privlačnija. Iz njezinih zelenih očiju Jim razaznaje da je plakala. On podiže ruku u znak pozdrava, na što ona klimne, ali ipak odjaše dalje sa svoja dva brata. Njezin je posljednji pogled uperen u Catherine koja stoji pokraj Jima.

Bully Texterlee dotjera svog velikog vranca tik do Jima i tada se tegobno se nagnuvši iz sedla zagleda s visine u njega.

— Jime — mirno i vrlo naglašeno započe. — Jedan od onih ušljivih bandita ukrao je našu stoku. Dave ga je iznenadio — i bandit ga je ubio. Dave je bio moj najbolji sin. Samo je Dave bio dovoljno sposoban da nastavi upravljati tim velikim rančom po mojoj želji. Sada je mrtav! To je izazov za mene. Počet ću time što ću očistiti cijelu kotlinu. Protjerat ću sve naseljenike i sitne rančere preko brda ili duboko u pustinju. Jasno, oni će se ujediniti i sklopiti savez protiv mene. Izbit će pravi rat. Daveova je smrt samo početak. Time su me htjeli razdražiti. Ja bih morao početi rat, a ušljiva će banda, jasno, poricati da je jedan od njih ubio Davea. Ali bit ću tako grub da ću im satjerati strah u kosti do kraja života. A sada te pitam: na čijoj ćeš strani biti, Jime?

— Ne borim se više za tebe, Texterlee — mirno odgovori

Jim. — Zastupao sam prije tvoje interese, ali kad si postao sve grublji i bezobzirniji prema svojim susjedima, otkazao sam ti službu. Prošlih su godina i tvoji jahači ubijali sinove drugih ljudi. Zašto sada urličeš poput lava? Za svih tih godina i nisi radio ništa drugo osim što si protjerivao ljude, upropaštavao ih i gazio. Izgradio si sebi pravo kraljevstvo stoke. Postao se stočarski kralj. Ali svi te tvoji susjedi mrze. Na granicama tvog kraljevstva okupili su se izgaženi i upropašteni ljudi. Ti si im oduzeo mnogo više od nekoliko grla stoke koju su tebi uzeli da ne bi izgladnjeli. I Dave je bio grub! Možda onom čovjeku i nije preostalo nego da puca. A ti glasno urličeš, jer je sada stradao jedan od tvojih. No ne mogu spriječiti tvoj rat. Ali neću se ni s drugima boriti protiv tebe. Ostat ću izvan svega toga. Ali ti znaš da na ovim pašnjacima imam dva prijatelja. Ostavi ih na miru! Za Matta Dunhilla i Ringa Shore borit ću se u svako vrijeme jer oni su mi prijatelji. Za njih sigurno znam da ti nikada nisu krali stoku. Jesam li se jasno izrazio?

— Jesi, mladiću, bogami, jesi! Bojao sam se da ćeš zauzeti takvo stanovište. No, ti si, osim mene, jedini čovjek u ovoj zemlji koji je pravi borac i koji može učiniti nešto zaista veliko. Ti si poput mene pravi čovjek među tisuću ljudi, osobit čovjek! Nemoj mi prepriječiti put, Jime! Sada si odlučio. Ako bude moralo biti, neću štedjeti tvoje prijatelje. Jack Quaid i moji sinovi te mrze jer

sam im uvijek – a to činim i danas – tebe isticao kao uzor-čovjeka. No sada će sve krenuti svojim tijekom. Neću mirno prihvatiti smrt svojeg najboljeg sina kojeg je ubila ona ušljiva banda što vreba na granicama mog kraljevstva!

Nakon tih riječi mračno se zagledao u Jima. Tada uzdahne i svrne pogled na Catherine.

– Kupit ću od tebe, djevojko, ovaj most zajedno s pravom ubiranja mostarine. Navedi mi cijenu. Želim nadzirati tko dolazi iz grada na moje pašnjake. Reci mi cijenu. Neću se cijenkati. Dakle?

Catherine ne razmišlja ni trenutka. Mirno odmahne glavom.

– Ne prodajem – odlučno izusti. – Ovaj most ostaje slobodan za sve ljude ove zemlje.

On je ozbiljno pogleda i sa žaljenjem odmahne glavom.

– No, dobro, onda ću na drugoj strani postaviti stražarsku kućicu. Jime, zabranit ću svojoj kćerki da se s tobom sastaje ili uopće razgovara. Tko nije za mene, taj je protiv mene.

Nakon tih riječi odjaše za kolima što voze njegovog mrtvog sina u grad da tamo bude pokopan.

Jimov je pogled, pak, odlutao iznad rijeke, prijeko prema brežuljcima. Negdje tamo sjeverno jaše Quaid sa svojom četom grubijana. Jim odjednom spozna da će Quaid pronaći neku žrtvu. Ali možda je to ipak bilo podlo umorstvo, pomisli.

Catherine mu pride i lagano stavi ruku na njegovu podlakticu.

– To je ono – ogorčeno izusti. – Toga sam se oduvijek bojala. Doći će dan kad ćete se ti i Bully Texterlee boriti jedan protiv drugoga. Ti bi mogao biti jedini čovjek u zemlji zbog kojeg bi ranč TT mogao propasti... Ti si poglavica, Jime. To znaju i drugi ljudi. Poznaju priče o tvojim borbama. Neki su te već vidjeli kako se boriš. Možda je Dave ubijen samo zato da njegov otac napadne tvoje prijatelje. I tada ćeš se ti za svoje prijatelje boriti protiv ovog okrutnog rančera. Možda neki ljudi samo čekaju taj dan. Molim te, budi oprezan, Jime! Zabrinuta sam za tebe.

On je pogleda.

– Ti si razumna, vidiš i čuješ mnogo toga, a i razmišljaš. Znaš li što, Cat? Tko je noćas stigao preko mosta iz grada?

– Dojahalo je ili se dovezlo više od desetak ljudi.

Ona se okrene i vrati u drvenjaru. On ju je slijedio sve dok nije dospio do svog konja. Spretno se vine u sedlo.

Ona ga promatra s vrata. Kad je u znak oproštaja posegnuo prema rubu šešira, Catherine reče:

– Izgubit ćeš svaku mogućnost za Prudence, ako se jednog dana budeš morao boriti protiv njezinog oca. Možda ćeš čak morati pucati u njezinu braću. Zar ti to ništa ne znači, Jime?

– Učinit ću ono što moram – mirno odgovori Jim i odjaše.

Djevojka gleda za njim sve dok nije nestao u šumi. Tada pogleda prijeko rijeke.

Prijeko, pokraj brežuljka pojavilo se nekoliko jahača. Djevojka uzme iz drvenjare dale-

kozor. Već nakon nekoliko trenutaka zna da s brežuljaka dolaze Quaid i njegovi ljudi s jednim zarobljenikom.

Taj je zarobljenik Jimov prijatelj Ringo Shore.

Sada zna da će se Jim uskoro boriti protiv grubijana s ranča TT. Jim je pravi prijatelj.

Sjahavši ispred banke, Jim uđe. Knjigovođa odmakne pregradu. Jim može odmah ući u kancelariju Claya Perritta.

Bankar mu se nasmiješi iza svog pisaćeg stola i podigne ruku u znak pozdrava.

– Zdravo, Jime! Ovako, dakle, djeluje uspješan rančer! Ali ti ćeš još imati ozbiljnih neprilika! Jesi li čuo...

– Da, čuo sam – promrmlja Jim i položi na stol dvije tisuće dolara.

– Ostatak pozajmice platit ću ti iduće proljeće kad ponovno budem mogao prodati stado.

Clay Perritt nehajno odmahne rukom.

– Nisam još nikada navaljivao, Jime. I ... nismo li prijatelji?

Upitno promatra Jima.

On malo oklijeva, a tada iskreno reče mladom bankaru.

– Nekada smo bili dobri prijatelji, ti, Matt, Ringo i ja. Ali tada smo ti i ja, odjednom, otkrili da obojica volimo Prudence. Ti bi je htio dobiti, a i ja isto tako. Ona još uvijek oklijeva. Eto, ne znam jesi li mi još prijatelj. Ali vjerujem da će se to ustanoviti.

Perrittove oči potamniješe. On je visok, vitak i plavokos čovjek. Privlačno djeluje, a spretno i uspješno rukovodi bankom naslijeđenom od oca.

– Ponekad pomislim da se Prudence s nama obojicom samo igra! – promuklo promrmlja i rukom prijede preko čela i očiju. Nekoliko trenutaka netremice promatra ploču stola kao da nešto mora razjasniti i kao da mora donijeti odluku. Tada podigne glavu i odlučno pogleda Jima.

– U redu, objasnimo to onda, Jime. Smatram se još uvijek tvojim prijateljem. Ali nikada ne bih bio protiv Bullyja Texterleeja. To ne mogu, jer bih time izgubio mogućnost da jednog dana dobijem Prudence. A i ti bi se morao čuvati svih neprilika, Jime.

Jim ustade.

– Ti više nisi sposoban da budeš pravi prijatelj, Clay. Ali to nije prebacivanje. Mogu shvatiti da Prudence tebi predstavlja krajnji cilj tako da zbog nje zaboravljaš sve ostalo. No, vidjet ćemo.

Nehajno zamahnuvši rukom, krene prema vratima. Kad ih je otvorio i pri tome bankaru okrenuo leđa, bankar usmjeri pogled u stari, izlizani Jimov kolt što mu se zanjihao duboko na desnom boku.

Kad se vrata tiho zatvoriše, Perritt prošapta:

– Želim ti mnogo sreće, veliki, ponosni Jime! Zaista ti želim mnogo sreće! Jer ako jednog dana budeš prisiljen navaliti na Texterleeja, morat ćeš poubijati mnogo ljudi. Tada će Prudence za tebe biti izgubljena. I onda ću ja biti onaj koji će je dobiti. A kad umre stari Tex, ja ću upravljati onim ogromnim rančom. On je, naime, izgubio svog najboljeg sina, a ona dva druga ništa ne

vrijede. Njih imam u svojim rukama.

Pri posljednjim je riječima zatvorio šaku kao da želi nešto smrviti.

Zatim ustade i ušavši u susjednu sobu počne vježbati potezanje kolta. Nosi ga pod pazuhom, ispod svog dobro sašivenog gornjeg kaputa. Oružje je malo manje od uobičajenih revolvera dugog drška koje nose kauboji.

Duže od jednog sata vježbao je ispred zrcala.

Tada se zadovoljno nasmijeo svojoj slici.

– Jednog ću dana biti brži
– obeća samome sebi.

II

Jim je odveo svog konja u staju za iznajmljivanje i pobrinuo se da njegova životinja dobije dovoljno zobi.

Stojeći pokraj širokih ulaznih vrata, promatra određeni prozor. Zna, naime, da Texterleejevi imaju u hotelu uvijek dvije unajmljene sobe u kojima odsjedaju kad dođu u grad.

Ali se Prudence ne pokazuje na prozoru. Jim bi rado s njom razgovarao. Baš sada mu je njezino mišljenje silno važno.

Upravo kad je htio krenuti da je potraži, zamijeti u predvorju hotela jednog od Texterleejevih jahača. Sada zna da Texterlee nadzire svoju kćerku. Ako želi dospjeti do Prudence, mora se najprije osloboditi tog stražara.

Kad je pripalio cigaretu, približio mu se s desne strane čovjek srednjeg rasta, ali vrlo čvrsto građen. Na glavi ima sivi šešir, a ispod gornjeg ka-

puta šarenu košulju i debeli lanac za sat na prsima.

Na kaputu mu na popodnevnom suncu blista šerifska zvijezda.

– Zdravo, Jime – mirno ga pozdravi šerif Wyatt Lane i odlučno ga pogleda svojim sivim očima.

– Kako si, Wyatte? – nehajno zapita Jim.

Šerif izvadi iz džepa kratku lulu i napuni je.

Neko vrijeme šutke stoje na ulazu u staju za iznajmljivanje. Da je Wyatt Lane bio rančer, postojao bi na pašnjacima, osim Texterleeja, Quaida i Jima i četvrti borac osobite vrste.

No Wyatt Lane je samo šerif malog stočarskog grada.

– Mogu već sasvim jasno nanjušiti neprilike – šerif će.

– Maloprije sam razgovarao s Texterleejem. Oduvijek je bio grub i odlučan, ali kad Dave bude ležao pod zemljom, stari će tigar...

Šerif zaniyemi jer se na ulazu u gradić pojavilo nekoliko jahača.

Jim ih je također zamijetio. Lagano zadržavši, ispusti cigaretu i duboko udahne. Grupi jahača na čelu je Quaid. Pokraj predvodnika ranča TT jaše zarobljenik čije su ruke vezane o jabučicu sedla, a noge o stremene. Zarobljenik je Ringo Shore, Jimov prijatelj Ringo. Jim htjede istupiti i prepriječiti jahačima put. Njegove su oči opet ledene s izrazom neustrasivosti.

No šerif mu lagano stavi ruku na podlakticu.

– Samo ostani miran, Jime – prošaputa. – Oni su, dakle,

dovukli Ringa ovamo. Možda imaju valjane dokaze, a možda i nemaju. U svakom slučaju, ne smiješ zaboraviti, Jime, da ovdje u Bowu nosim zvijezdu. A ja sam jedini čovjek u Bowu koji ne puze pred Texom. Ovdje će se sve zbivati prema pravdi i zakonu. Više zaista ne možeš zahtijevati, Jime. Možda je Quaid doveo Ringa u grad samo zato da ti nešto poduzmeš i da se time ogriješiš o zakon. Samo se smiri, Jime.

U međuvremenu stigoše jahači sa svojim zarobljenikom bliže. Šerif istupi naprijed, a kad je Quaid bio dovoljno blizu, podigne ruku. Quaid zaustavi konja. Iskrivljena lica pogleda Jima, ali on uopće ne mari za njega nego promatra Ringa.

Ringo nehalno sjedi na svom ružnom konju kojeg gotovo uvijek jaše. Ringo je srednje visine, vitak i naočit. Odjeven je u crnu košulju, crne baršunaste hlače, crni kožni kaput, a na glavi mu je crni šešir širokog oboda. Oko šešira obavijena je vrpca od zlatnih niti.

Njegovo je tamno lice bezbrižno. Srdačno se smiješi Jimu. Njegovi brižljivo negovani brci nalik su na usku crtu iznad blistavih zuba.

No, na njemu se može zamijetiti još nešto: odjeća mu je tu i tamo razderana od udaraca bičem. Kad je malo jače okrenuo glavu jasno su se vidjele okrvavljene modrice na njegovom obrazu, uhu i zatiljku.

Jim pogleda šerifa koji mirno zapita:

– No, Jack, doveo si zarobljenika u grad. Što je s njim?

Quaid pogleda svoje ljude i vidi kako svi jahači pažljivo čekaju njegov odgovor.

Tada izjavi glasno da svi mogu čuti:

– Noćas je ustrijeljen Dave Texterlee. Bio je za petama kradljivcu stoke koji je otjerao nekoliko grla. Znamo to jer je Dave o tome obavijestio jednog od naših jahača s granice. Taj je jahač kasnije čuo udaljenu pucnjavu. Odjahao je tamo i našao Davea, mrtvog.

– Kradljivac stoke je stado otjerao dalje. Naš je jahač dopremio Davea u naš stočarski logor a ja sam s nekoliko momaka odmah krenuo. Slijedili smo tragove ukradene stoke. Našli smo stado. Ringo Shore ga je upravo htio potjerati kroz klanac Snake i time na drugu stranu brda. No s time je valjda sve jasno, ljudi? Eto, Ringo je samo imao smolu. Da jahač s granice nije tako brzo našao mrtvaca, Shore bi s ukradenom stokom netragom iščezao u stjenovitim klancima. Nitko ga ne bi mogao osumnjčiti zbog ubojstva i krađe stoke, pogotovu zato što je dobar prijatelj poštenog rančera Jima Ballarda.

Izgovarajući posljednje riječi, Quaid je pogledao Jima.

Ringo se odjednom glasno nasmije. To je gorak smijeh čovjeka koji uviđa da za njega ne postoje više nikakve mogućnosti, čovjeka koji sasvim točno zna da je izgubljen.

Svi se zagledaše u njega, a i šerif.

Jim se iznenada pomakne. Zakorači naprijed. Nekoliko promatrača koji mu stoje na putu brzo se odmaknuše u

stranu. Jim zastade tik ispred Quaidova konja.

– Ti si prokleti lažac, Jack!

– jasno i glasno izgovori. – Moji prijatelji ne krađu stoku, a nisu ni ubojice!

Jim pogleda Ringa.

– Ispričaj sada ti tvoju priču, Ringo!

On odmahne glavom.

– To bi bilo besmisleno, Jime. Nitko ne bi povjerovao u moju priču. Čak kad bi ta priča i bila dobra, ljudi s ranča TT ne bi se odrekli mojeg skalpa. Eno, dolazi stari tigar osobno!

Pokretom glave pokaže iznad okupljene gomile. Svi se okrenuše jer iz hotela dolazi Bully Tex. Na nogostupu odjekuju njegovi teški koraci. Približava se poput snažnog i grubog diva.

Svi mu načiniše mjesta.

On zastade, pogleda svog predvodnika i zapita:

– Je li to bio Ringo Shore?

– Da, gospodaru – Quaid klimne i tada krišom pogleda Jima.

Bully Tex baci samo letimičan pogled na Ringa.

Tada se obrati šerifu.

– No, dobro, Wyatte! Ovu ćemo stvar obaviti točno prema pravdi i zakonu, budući da je Jack već doveo ovog mladića u grad. Okupite ljude za porotu, šerife! Rasprava će se održati za pola sata u salunu. Želim vidjeti ubojicu kako visi prije nego moj sin bude ležao pod zemljom. Jeste li me razumjeli, Wyatte?

– Možete dobiti porotu, Tex

– reče šerif klimnuvši. – To je pošteno! Optuženi se pred porotom može braniti. A ja ću

odabrati dobre i pravedne ljude.

Stari rančer mračno klimne i obrati se Jimu.

– On je tvoj prijatelj, Jime. Možeš govoriti pred porotom u njegovu korist. Da nije tvoj prijatelj, porota ne bi postojala.

– On je nedužan! – poviče neki djevojački glas.

Catherine Sorrel dojaše kroz gomilu i zaustavi konja.

– Ulovili ste pogrešnog čovjeka! Ringo Shore ne može biti ubojica. Čula sam da je dave Texterlee ubijen noćas. Ringo je od jučer uvečer do danas ujutro bio kod mene. On je nedužan! Neću dopustiti, šerife, da džentlemen koji je htio zaštititi dobar glas djevojke, mora to platiti vlastitim životom!

Ona učini stanku i obrati se Texterlleju.

– Ili vjerujete da ja lažem?

On pogleda djevojku koja zarumenjena lica, ali ponosno i samouvjereno sjedi na svom konju i promatra Jima.

– Zasad ću povjerovati da nisi lagala, Catherine – reče.

– Pribavila si Ringu sjajan alibi i time upropastila svoj dobar glas. Ali si možda lagala zato da se Jim ne bi morao boriti za svog prijatelja. No Ringo mi neće umaći, ako se kasnije ipak bude dokazala njegova krivnja. Ali ako ubojica ne bude pronađen, kaznit ću cijeli ovaj kraj.

Okrene se i ode.

Catherine naglo okrene svog konja i odjaše iz grada.

Jim istupi naprijed i istrgne uzde Ringovog konja iz Quaidove ruke.

Na trenutak se činilo kao da će se Quaid baciti iz sedla na Jima.

Ali se tada začuje šerifovo upozorenje.

– Bez svađe, Jack! Čuo si da tvoji dokazi nisu dovoljni. Bez svađe!

Quaid nevoljko odmahne svojom okruglom glavom.

– Djevojka je vjerojatno lagala, iako zaista vjerujem da prima muškarce. Ali ja više nikada neću dovesti ni jednog zarobljenika u ovaj ušljivi grad. Ovdje su svi protiv nas. Možda ćemo jednog dana uništiti ovaj grad, a tebe ubiti, Wyatte! Sve u svoje vrijeme, zar ne? Sjetite se samo da mi možemo biti vrlo grubi. Već ćemo se domaći ubojice i njegovih prijatelja. Naprijed, momci!

Posljednje su riječi namijenjene njegovim kaubojima. Momčad krene prema salunu. Ljudi se raspršiše, a šerif ode u svoju kancelariju.

Jim je otpremio svog prijatelja – koji se u međuvremenu onesvijestio – u staju za iznajmljivanje. Odnio ga je do korita s vodom i tamo posjeo na klupu. Konjušar ga promatrao s otvorenih vrata. Tada je ušao.

Jim vodom postrca prijateljevo lice. Ringovo uho je nateklo i već doseglo svoju dvostruku veličinu. Malo i krvari.

Neki jahač hita uz ulicu i naglo ujaše kroz velika dvorišna vrata. Zaustavivši konja pokraj korita, obriše znoj s lica i promuklo izusti:

– Nisam još nikada brzo jahao. Catherine je poslala k meni nekog dječaka kojeg je putem srela, a i ja sam slu-

čajno krenuo u grad. Pakao je, dakle, počeo?

Polagano se vine iz sedla. Ovo je Matt Dunhill, drugi Jimov prijatelj. Posjeduje mali ranč konja u usjeku između planina. Malo šepa. Visok je gotovo poput Jima, mišićav, oštih crta lica, orlovskog nosa i orlovskih očiju.

Pogledavši Ringa promrm-lja:

– Ovo je, očito bilo Quaidova šaka jer bi mu Texova, zacijelo, bila otkinula glavu. No, kako izgleda ta nevolja, Jime?

Prije nego što je Jim dospio odgovoriti, Ringo se pomakne. Najprije uzdahne, a onda počne teško dišući proklinjati. Desnicom je potražio kolt, ali je našao samo prazne korice.

Tek tada otvori oči i s Jimovom pomoći ustane. Kad ga je Jim ispustio, malo je zateturao. Ugledavši pred sobom korito, sagnuo se i zarinuo u nj glavu.

Napokon se okrene i ugleda odlučna lica svojih prijatelja.

– Tko će mi posuditi svoj kolt na pet minuta? – zapita.

Jim odmahne glavom.

– Jesi li bio kod Catherine?

Ringo se gorko nasmije.

– Jasno da nisam! Ona je lagala, lagala je pred svim onim ljudima i zbog toga izbubila svoj dobar glas! Bio bih vrlo sretan da sam, zaista, bio kod nje. Mogao bih se, naime, sada njome oženiti. Ali ona fučka na svoj glas. Znala je da bi ti počeo pucati, netom bi me htjeli objesiti. I zato se žrtvovala. Do vraga, nisam je to zamolio.

Ringo rukom obriše svoju crnu kosu i strese vodu s ruku.

– Hoću li, dakle, dobiti tvoj kolt? – zapita Jima.

– Gdje si bio noćas? – uzvratiti on protupitanjem.

Ringo učini nestrpljivu kretanju.

– Negdje u brežuljcima! U svakom slučaju, ne kod Catherine. Znaš da sam stara skitnica u sedlu i da bilo gdje pripalim logorsku vatru i onda promatram zvijezde. Hoću li, do vraga, napokon dobiti tvoj kolt?

– Da – Jim klimne – dobit ćeš ga. – Ali njime ćeš mi štiti leđa. Sada je, naime, nastupio trenutak kad moram štošta izgovoriti Quaidu u lice. Hajdemo, prijatelji! Evo ti moj kolt, Ringo.

Stojeći između svojih prijatelja, Quaid pije iz osobito velike čaše. Pri tome netremice gleda u ogledalo i u njemu ugleda ljude koji su upravo ušli.

Odmah se okrene, zakvači svoju lijevu petu za mesinganu cijev što služi za nožni podupirač pokraj bara i osloni se o stol bara.

Ljutito promatra Jima koji mu se približava. Pljunuvši mu pred noge zareži:

– No, što hoćeš, ponosni čovječe? Što te čini ovako hrabrim? Jesi li, napokon, došao po davno zaslužene batine? Vidim da nemaš uza se svoj kolt. To je baš dobro! Možemo početi divnu poštenu mušku borbu. Baš sam u pravom raspoloženju za to. Hoćeš li, ti ponosni, grubi i prekrasni Jime?

Gotovo svi ljudi u prostoriji shvaćaju Quaidov izazov. On je u Jimovo doba bio drugi čovjek na velikom ranču. Predugo

je morao raditi po Jimovim zapovijedima, predugo mu ga je Texterlee isticao kao uzor.

Iz toga osjećaja podređenosti rodila se Quaidova mržnja.

Quaid se s mnogo iščekivanja podrugljivo smiješi.

Ringo i Matt se odmaknuše desno i lijevo od vrata. Quaidovi su ljudi također oslobodili prostor ispred bara, povukli se u kutove desno i lijevo pokraj stola za točenje pića.

No, Mike McKenzie za barom odjednom ljutito opsuje i pokaže dvocijevnu sačmaricu.

– Do vraga! – zaura. – Ovdje se neće pucati jer ću inače pucati i ja! Pripazite samo da mi ogledalo ne bude oštećeno!

Nitko ga ne sluša.

Svi promatraju dva borca i svi vide kako je Quaid poskočio, gotovo poletio preko stola koji se zatekao pred njim i nogama udario Jima o prsa. Udarac je vrlo snažan. Jim je izgubio ravnotežu. Odbačen, ponovno je pronašao oslonac tek za barom. Pridržao se za njega, jedva dišući. Noge su mu otkazale poslušnost.

Ponovno mu prilazi Quaid i baca se na Jima takvom snagom da se teški stol ljulja. Quaidove snažne ruke zgrabiše Jimov gornji dio tijela ali je on, skvrčivši koljena, odgurnuo Quaidovu bradu.

Razdvojili su se. Jim još uvijek ne može doći do zraka. Quaidova desnica poleti sada iznad stola, sruši drugi stol i Jim se otkotrlja među prevrnutе stolice. Tako se stropoštao da bi najradije ostao ležati. Potrebno mu je predah. No, borački se instinkt oštro javlja u

njegovu mozgu. Te signale prati željezna volja. Sada se tek vidi kakav je Jim borac.

Okrenuvši se na bok, privuče jednu nogu i osovi se. Quaid mu se približava gurajući srušene stolove u stranu i pri tome zadovoljno mrmlja. Podigavši jedan stolac pogodi njime Jima u leđa. Jim se i opet sruši na pod, ali – otkotrljavši se u stranu – izbjegne Quaidov snažni udarac nogom. Naglo iskrenuvši noge, jednom nogom zakvači Quaidovu petu, a drugom udari svom snagom u koljeno crvenokosog diva.

Kad se Quaid urlajući srušio, podne daske zaškripješe a nedavno posuta pilovina uskovitla se.

Obojica se istodobno osoviše na noge. Quaid i opet dohvati stolac ali prije nego što ga je podigao uvis, Jim pojuri naprijed i zabije mu glavu u predjel iznad želuca. Stolac što je pletio samo je okrznuo Jimovu stražnjicu. Oslobodivši se Quaida, Jim odstupi, znažno udarivši protivnika sdesna i slijeva, a tada klizne u stranu. Quaid je od jačine njegovih udaraca posrnuo i odletio do tvrde pregrade bara.

Padajući, Quaid je ponovno izazvao snažan tresak. Hropćući, nekoliko je trenutaka ostao ležati, a onda se napokon otkotrljao u stranu.

Jim, teturajući, čeka. Teško diše, uvlači zrak u prsa, ne može ga dovoljno udahnuti. Pred očima mu se mračí, kao da je na vrtuljku. Gubi ravnotežu.

Postupno, opet jasnije vidi. Vidi kako Quaid ustaje. Zna da ova teška borba još nije zavr-

šena i da se sada neće više poštivati nikakva pravila.

Quaidu se previše ne žuri. Približava mu se polagano naprijed ispruženih šaka. Jim polagano izmiče sve do tezgje. Vidi Quaida kako se spuštene glave priprema za napad.

Jim mu se baci ususret. Divlje ga udara sdesna i slijeva.

U istom trenutku Quaid ga pogada u rebra. Osjetivši bol, snažno uzvraća udarac pogodivši Quaida u lice.

Quaid je pao ispred njega na koljena i odupro se o pod. Njegovе snažne ruke dršću. Spustio je glavu. Htio bi se uspravití ali ne može.

Jim je samo metar daleko od njega, oslonjen o tezgju. Čvrsto se uhvatio raširenih ruku i raskrečenih nogu.

Teško hvata zrak, polagano maše glavom, a kad se rasplinula mračna koprena ispred njegovih očiju, ugleda pred sobom Quaida kako čuči na podu.

– Ustani, Jack! – zadašće.
– Samo ustani! Ovo još i nije bila prava borba! Ona tek sada počinje!

Opet hvata zrak. U prostoriji se čuje samo njegovo i Quaidovo tegobno disanje. Odjednom neki glas prekine tišinu.

– Što je to?

Na to oštar glas Matta Dunhilla hladno upozori.

– Samo počnite pucati! Pucati ćemo i mi!

Odjekne drugi glas:

– Ne, Slime, mi nećemo pucati. Ostavi svoj kolt za opasacem! Ovo je Quaidova borba!

Jim sve to čuje kao iz velike udaljenosti. Pri tome promatra Quaida. On se ne miče, samo

mu se prsa nadimlju poput kovačkog mijeha.

Kad je Quaid ponovno pokušao ustati, Jim iznenada krene. Pride Quaidu i grubo ga povuče uvis. Tada odstupi natrag i pričeka. Quaid tetura. Lice mu je obliveno krvlju. Kad je Quaid zgrčio šake, Jim je ponovno navalio. Nekoliko puta ga je pogodio šakom i potjerao sve do vrata.

Quaid se iscrpljeno brani. Dobio je već toliko udaraca, ali se začudo još drži na nogama. Izgubio je ovu borbu, ali neće na pod. Ostatak snage održava ga na nogama.

Quaid je natraške oteturao kroz vrata. Prije nego su se oba krila stigla ponovno zatvoriti, Jim posrćući krene za njim.

Potjerao ga je preko verande i onda do stuba što vode na prašni kolnik.

Quaid umorno mlatara rukama nagnut naprijed.

Jim još jednom podiže šake u vis. A onda one tresnuše o Quaidovu široku bradu.

Predvodnik ranča TT srušio se natraške u prašinu.

Naslonivši se o potporne stupove, Jim umornom kretnjom ruke prijeđe preko lica pa se zagleda dolje u iznemoglog diva.

Quaid je raširio i ruke i noge. Onesviješteni čovjek koji je već odavno želio ovu borbu, sada je izgubio.

Jim se oprezno oprao na zencu staje za iznajmljivanje. Matt mu je pružio novu košulju koju je maločas donio iz dućana.

Oba prijatelja promatraju istućenog čovjeka na kojem su

Quaidove šake ostavile mnogo tragova.

Ringo mrmlija:

– Možda bi bilo bolje da ti doktor sašije ranu na licu. Imat ćeš inače ružnu brazgotinu.

Jim opipa ranu na lijevoj ličnoj kosti i prkosno odmahne glavom.

– Možda ću i imati brazgotinu, no, ionako nikada nisam bio ljepotan.

– Ne, nisi krasan poput Claya Perritta – reče Ringo neobičnim glasom.

Jim to nije zamijetio, ali je Matt namrštiio čelo i oštro pogledao Ringa. Ringo spusti glavu i savije dvije cigarete. Jednu pruži Jimu. Tada preda kesu s duhanom Mattu.

Neko vrijeme nepomično stoje pokraj zdenca i puše.

Tada Jim napomene:

– Ako oni s ranča TT doznavaju da je Catherine lagala, i da ti uopće nisi bio kod nje, ponovno će početi lov na tebe, Ringo. Točno mi ispričaj gdje si bio te noći.

Ringo se gorko nasmiješi.

– Bio sam četiri dana u Skullvilleu. Od toga sam jedan dan poklonio nekoj djevojci. Tada sam upao u oštru igru pokera u kojoj su sudjelovala i braća Moore. Kartali smo tri dana i noći. Sjedili smo za stolom i brijali se za vrijeme igre. Nakon tri dana zaradio sam sav novac svih sudionika u igri. Ljevicom sam gurnuo novac u svoj šešir, a desnicom uperio revolver u te vukove. Ipak, izišao sam živ i zdrav iz tog banditskog grada. Brzo sam jahao klancem Snake i tražio utočište. Zatim sam čitavu

noć prespavao. Probudila me glad. Kad sam dojahao do kotline, ugledao sam na općinskom pašnjaku doseljenika goveda sa žigom ranča TT. No htio sam tim jadnicima učiniti uslugu, jer sam pomislio da je Texterlee, možda dao tu stoku otpremiti tamo kako bi stekao razlog da napadne doseljenike. I onda je stigao Quaid sa svojim kaubojima. Budući da sam bio prezaposlen kravama...

– U redu – prekine ga Jim i snažno povuče dim iz cigarete.
– Važno je, dakle, Ringo, da si jučer napustio Skullville. Texterlee može lako izračunati da si mogao stići na brežuljke baš u ono vrijeme kad je Dave bio ubijen. Bully Tex će vrlo brzo doznati da si bio u Skullvillu i da nikako nisi mogao biti kod Catherine, jer bi do njezine kuće mogao stići tek u zoru. Bit će to opasan lov, Ringo. Hoćeš li napustiti zemlju? Ili ćemo potražiti pravog ubojicu? Ali za to nemamo niti tri dana vremena, jer će Bully Texterlee uskoro poslati svoje ljude po tebe. Za tri dana, naime, doznat će da nemaš alibi.

– Mogu i sam pomoći sebi – promrmlja Ringo. – Samo se nemojte zabrinjavati zbog mene. Ja sam samo skitnica u sedlu koju uvijek nanovo prati sreća u pokeru. Nemam nikakav ranč koji bih mogao izgubiti. A zvijezde su na nebu svuda jednake.

Ringo se zagleda u zemlju i vrhom svoje čizme nacрта u pijesku jedinicu sa četiri ništice. Brzo ponovno izbriše brojku i podrugljivo iskrivi lice.

– Ti ćeš mi sada sigurno ponuditi posao na svom ranču,

kako bih bio donekle zaštićen, zar ne, Jime? Ali mogu se i sam pobrinuti za sebe. Možda ću vrlo brzo pronaći pravog ubojicu. Već ću se snaći. A možda ću te uskoro i posjetiti.

– Nemoj nikada zaboraviti da smo prijatelji, Ringo – reče Jim.

Matt klimnuvši potvrdi njegove riječi i doda:

– Išli smo zajedno u školu, Ringo. Zajedno smo odlazili u lov i često smo se odlično zabavljali. Bili smo zajedno u onom prokletom ratu. Nemoj nikada zaboraviti da smo zajedno projahali mnogo milja! Mi smo prijatelji, bez obzira što se dogodilo! A ja sam ti već mnogo puta ponudio da mi postaneš ortakom na mojem uzgajalištu konja. Ne postoji u cijeloj zemlji čovjek koji bi umio bolje od tebe krotiti divlje konje i naviknuti ih na sedlo. Zašto se ti nigdje ne možeš smiriti?

– Takav sam – Ringo iskrivi lice i vine se na svog konja. – Evo ti tvoj kolt, Jime – reče dobacivši mu oružje. – Ja ću sebi odmah nabaviti novi. I nemojte se zabrinjavati zbog mene!

Ringo okrene konja i odjaše iz dvorišta.

Jim i Matt gledaju za njim.

– I njegov je otac bio isto tako nemiran, a ustrijelili su ga kad je napao poštansku kočiju – ogorčeno promrmlja Matt. – Zabrinut sam za Ringa.

– On nam je prijatelj. Spasio nam je život u ratu. I vrijedan je našeg prijateljstva.

Izgovorivši to odlučno, Jim

pride svom konju, odveže ga i tegobno se popne u sedlo.

III

Jašući s Mattom kraj hotela, Jim vine pogled uvis.

Pokraj prozora ugleda Prudence. Lice joj je vrlo blijedo i lijepo. Laganim je pokretom ruke uzvratila Jimov pozdrav. Jim bi najradije otišao gore k njoj ali i to nije učinio. Nada se da će Prudence sutra, ili idućih dana, doći na njihovo tajno mjesto za sastanke.

Dva prijatelja odjahaše iz grada.

Prolazeći pokraj banke ugledaše ispred nje Ringova konja.

– Neće valjda svojim dobitkom na kartama otvoriti bankovni račun? – nehajno zapita Matt.

Jim mu nije odgovorio. Teško mu je jahati. Kad su pola sata poslije stigli do mosta na rijeci, zamijetiše Catherine. Stoji ispred drvenjare čekajući. Ugledavši izranjeno Jimovo lice, ona se očito uplaši.

– Skini ga silom iz sedla i dovedi u kuću – obrati se Mattu.

On, pak, promatra Jima koji se jedva drži u sedlu.

– No, Jime, ako dobrovoljno ne poslušas, ispunit ću joj želju.

– Da, moram se malo odmoriti i popiti jaku kavu – promrmlja Jim i klizne iz sedla. Mora se pridržavati za konja. Ali dok je sjedio na stolcu, a Catherine mu ljekovitom masti mazala rane, jednostavno je zaspao.

Ne osjeća da su ga Matt i Catherine položili na široku ležaljku i izuli mu čizme.

Tada Matt ukratko ispriča djevojci o borbi i pričanje zaključujući riječima.

– Već sam mnogo puta vidio Jima kako se bori, ali nikada ovako! Bila je to prava bitka i upozorenje starom Texterleeju. Možda se iza ubojstva Davea Texterleeja krije mnogo više od krađe stoke. A Ringo nije bio kod tebe, Cat. Zašto si lagala?

– Zato što bi Jim, da su Ringa htjeli objesiti, pucao i ubijao – objasni uzbuđeno grčeći šake.

Matt pride vratima i okrenuvši se još jednom zapita:

– Voliš ga, zar ne?

– Da, Matt – ali on će uzeti Prudence za suprugu, ukoliko Jim ne bude prisiljen da se bori protiv njezinog oca i njezine braće.

– Prudence ne vrijedi ni tvog malog prsta – odlučno izjavi lovac na divlje konje i izade. Djevojka zna da je ovo izjava ljubavi. Tegobno guta slinu ali ga ipak slijedi do vrata. Promatra Matta kako se podiže u sedlo. On dojaše do vrata i nagne se iz sedla.

– Postoji još nešto – reče oklijevajući. – Ako bi se Jim morao boriti protiv Texterleeja i ako se zbog toga ne bi mogao oženiti Prudence, za koga bi se Prudence jednog dana udala?

Catherine ga neko vrijeme promatra. Tada prigušeno odgovori:

– Clay Perritt i Jim bili su dobri prijatelji prije nego su kao Prudencini udvarači postali suparnici. Vi ste četvorica bili nekada prijatelji!

– To je bilo prije! Clay je drugačiji od nas. Ali ne vjeru-

jem da je on nahuškao Jima i Texa jednog protiv drugog. Oh, možda je Dave ipak zatekao nekog kradljivca stoke na djelu, a taj ga je onda metkom srušio iz sedla.

Nakon tih riječi Matt odjaše.

Ringo je dojahao do banke i ušao.

– Hoću razgovarati s Clayem Perrittom – reče knjigovodi.

Pričekao je nekoliko trenutaka i onda je ušao.

– Kaniš li i ti podići ranč i zamoliti me za kredit, Ringo? – smiješeći se zapita Perritt.

– Neću te zamoliti – Ringo iskrivi lice. – Zahtijevam od tebe deset tisuća dolara. Upravo sam taj iznos zapisao u pijesak, a nedostajale su mi te četiri ništice. Hoću, dakle, deset tisuća dolara, prijatelju.

– Mora da te Quaid snažno lupio po glavi – blago promrmlja Perritt, a oči mu se suziše.

– Da, učinio je to – potvrdi Ringo. – A ja sam promatrao kako si ti metkom skinuo Davea Texterleeja iz sedla i tada odveo stoku na pašnjak doseljnika. To si znao! No, možda si znao i to da su luda braća Moore naglo prekinula igru i da sam morao pobjeći iz banditskog gnijezda, jer su odjednom bili raspoređeni za svadu. Na sreću, uspio sam im nevjerovatno lako pobjeći. Prema tvom proračunu prebrzo sam stigao na pašnjak u kotlini, jer bih inače samo pronašao stoku, a ne bih čuo kako ti pucaš. Da sam se ograničio samo na promatranje i da nisam najprije otjerao stoku! Quaid me zaista mogao uloviti sa stokom

ispred klanca Snake. Dakle, Clay, hoću deset tisuća dolara, i to brzo!

– A što ti možeš dokazati, budalo?

– Bully Tex mi zacijelo neće povjerovati ali Jim i Matt hoće! Ako me budu zbog toga progonili, prijatelju, imat ćeš njih dvojicu za vratom. Moj alibi, naime, ne vrijedi baš mnogo. Moram otići. A želim od tebe deset tisuća dolara za to da odem. Zbog tog iznosa predstavljam ću čak odbjeglog ubojicu. To je jeftino za tebe, Clay! A kad pomislim da se sa tih deset tisuća dolara možeš spasiti pakla koji bi ti pripremili Jim i Matt...

– Pet tisuća dolara – zaskiče Perritt.

– Deset tisuća, ili ću sve ispričati svojim prijateljima. – Ringo se podrugljivo nasmiješi. – Čekam cijeli svoj život na mogućnost da što brže zaradim deset tisuća dolara. Dakle!

On ustade. Nabavio je kolt pa je položio svoju tamnu ruku na drzak oružja.

– Sad ne mogu vaditi novac iz blagajne jer bi blagajnik mogao štošta pomisliti – promrmlja Perritt. – Moraš me pričekati pred gradom. Kad moji ljudi odu kući, uzet ću novac i donijeti ga. Nitko ne smije doznati da ti dajem novac. A ti mi se moraš zakleti da ćeš odmah otići iz zemlje i...

– Ni na što se neću zakleti – prekine ga Ringo. – Sve što sam rekao, samo sam nagađao. Uopće nisam vidio kako si ustrijelio Davea. Slutio sam da želiš dobiti Prudence, a dobro znam kako si zao i pokvaren. Znam i to da si pokupovao sve

potvrde o kartaškim dugovima Texterleejevih sinova a jednom sam prisluškujući čuo kako si rekao Prudenci da ćeš uništiti Jima ako ona ne bude htjela postati tvojom ženom. Prema tome, dobro te poznam, Clay. Ja sam sada silno lukav i spretni mladić, zar ne? Točno sam pretpostavljao i sada znam da si ubio Davea kako bi stari tigar potpuno poludio i opet počeo rat. Ti si, podlače, tako lud za Prudenceom da bi bio sposoban cijeli svijet dići u zrak, ako bi na taj način dobio tu djevojku.

Ringo je zašutio. Podrugljivo se smiješi, oči mu hladno blistaju, a čitavo mu je tijelo napeto. Oprezan je i opasan.

Perritt prigušeno diše. Njegovo inače tako privlačno lice sada je hladno i grubo. Oči mu se suze. Stisnuvši usne da se jedva miču, procijedi:

– Nemaš dokaza ni svjedoka, Ringo. Da, silno si lukav i snažljiv. Mogao si me nasamariti svojim blefom. Ali što ti koristi tvoje znanje? Ubit ću te idućih dana.

Prijetnja zvuči tako oporo i samouvjereno da Ringa prožimaju trnci, ali se ponovno podrugljivo smiješi i klima glavom:

– Jasno, promatrao sam te kako na brežuljcima vježbaš svojim koltom. Postao si prilično brz i sigurno barataš koltom. Ali ja ću se čuvati. A sada ću ti reci što hoću od tebe: hoću da nestaneš odavde. Prodat ćeš svoju banku i iščeznuti. Dobro si shvatio: ne mogu ti ništa dokazati. Međutim, ja to ipak znam. Dajem ti tri dana vremena. Nakon tog roka, mo-

žeš se svaki trenutak nadati da ću te negdje uvrebat. Imat ću sa sobom sačmaricu. Neću brinuti ni ako budem morao pobjeći i tisuću milja daleko. Ja sam samo obična skitnica u sedlu i svuda se osjećam kao kod kuće. Neću podnositi da nastaviš svoje spletke i nahuškaš moje prijatelje Jima i Matta protiv Bullyja Texa. Tvoj mi je plan jasan: Jim bi trebalo da uništi starog tigra. Hoćeš da ga Jim ustrijeli. Dave Texterlee je već mrtav. Druga dva njegova sina držiš čvrsto u ruci. Prudence će zamrziti Jima, ako joj on ubije oca. A ti ćeš biti onaj divni mladić koji će ženidbom dobiti ranč TT, a Boba i Franka se ne moraš bojati. No, ta ti igra neće uspjeti. Ako nakon isteka roka budeš još u zemlji, ja ću te ubiti. Pa makar te morao ustrijeliti na dan tvoje ženidbe, ti pokvareno pseto!

Ringo se okrene i pode prema vratima.

Prije nego što ih je otvorio, još se jednom napola okrenuo i pogledao bankara.

Perritt je desnicom učinio brzu kretnju.

Već je uperio mali deringer u Ringa.

– Oho, ovo je fini trik – zareži Ringo. – Taj si trik, jamačno, učio mnogo godina. A ja sam mislio da svoju pučaljku nosiš ispod pazuha. Hvala ti, mladiću, što si mi to pokazao!

Perritt se podrugljivo smiješi.

Otvorivši ljevicom ladicu, izvadio je svežanj novčanica i ustao. Približivši se Ringu, baca mu novac do nogu. Tada polagano odstupi, a oružje mu

je neprekidno upereno u Ringa.

– Ubit ću te ovdje, Ringo. A ovaj novac poslužiti će mi kao dokaz da si me htio opljačkati. Povjerovat će mojoj tvrdnji, to više kad se ustanovi da uopće nisi bio kod Catherine. Vidiš li, mladiću, ovako obračunavam sa svojim neprijateljima!

Ringo se maši desnicom za kolt, iako je znao da Perritt jedino to i čeka. Perritt će, naime, pucati tek kad Ringo bude imao kolt u ruci. Službenici banke će, jasno, dojuriti unutra tek nakon pucnja. A ti svjedoci moraju vidjeti da je Ringo imao kolt u ruci.

Tako to mora biti.

Ringo osjeća pod vršcima prstiju glatko drvo drška.

Možda ću ga moći pogoditi prije nego što budem mrtav, pomisli Ringo.

Njegovo se tijelo napne, a pošto netremice gleda u Perrittove oči, vidi kako su zablistale.

U tom trenutku netko pokuca o vrata.

Prije nego što je Perritt dospio odgovoriti, Ringo shvati da mu je to šansa.

– Da! – glasno poviče.

Vrata se odmah otvore. Pobjavi se Perrittov knjigovoda i blagajnik.

– Trebalo je da vas na vrijeme podsjetim da odete na pogreb, gospodine Perritt – reče službenik pogledavši Ringa, a i zamijetivši novac ispred Ringovih nogu na podu.

– Oh – iznenađeno izusti.

Ringo se nasmiješi.

– Bio sam malo nespretni i pustio sam da mi padne – objasni.

Sagne se da podigne novac. Perrittov se službenik isto tako sagne da mu pomogne.

Kad su se vrata otvorila, Perritt je sakrio mali deringer u ruci. A sad se pitao nije li blagajnik već prije prisluškivao ispred vrata. Zbog te sumnje, postade nesiguran.

Ringo je u međuvremenu uz blagajnikovu pomoć pokupio sav novac. Strpao ga je u džep. Otprilike dvije tisuće dolara.

– Hvala ti, dragi moj prijatelju – obrati se Ringo Perrittu. – Možda ću prihvatiti tvoj savjet i napustiti zemlju. Novcem što si mi ga poklonio, zaista bih mogao kupiti mali ranč. Baš je dobro imati ovako velikodušne prijatelje.

Mahnuvši u znak pozdrava, izade.

Perritt ljutito proguta slinu i zagleda se u svog službenika kao da će ga ubiti.

– Ja... nisam htio smetati – promuca čovjek. – Samo sam pokucao. Pogrebna se povorka već oblikuje ispred pogrebnikove kuće. Htio sam...

– Van! – protisne Perritt kroz zube.

U međuvremenu je Ringo, zviždukajući, izjahao iz grada.

Za vrijeme pogreba Perritt nije imao priliku za razgovor s Prudence.

Poslije je čekao pokraj kola. Pomažući joj da ude, prošputa:

– Smijem li te sutra posjetiti, Prudy? Znaš kako suosjećam s tobom. I...

– Molim te, nemoj, Clay – ozbiljno odgovori Prudence. – Ako sretnoš Jima, molim te, reci mu da ga više ne želim vidjeti. Oh, mi zakapamo našeg

Davea, a on se tuče s našim predvodnikom. Jim je divljak. On je...

Prudence zanijemi. Njezino lijepo lice dršće od uzbuđenja. U isto vrijeme na drugoj se strani Bully Texterlee penje u kočiju. Sjevši prihvaća uzde. Gleda bankara.

— Neće biti velike žalobne svečanosti, Clay — zareži. — U ovoj zemlji nemam prijatelja. Veliki čovjek koji brani svoja prava, nikada nema prijatelja. Dodite sutra na ranč, Clay. Htio bih se s vama o nečem dogovoriti.

— Stojim vam na raspolaganju — odgovori Perritt i skinuvši šešir pozdravi Prudence.

Perritt uđe u hotel kroz stražnji ulaz i ode na kat. Zastane pred jednim vratima, oslušne, začuje tiho stenjanje i uđe.

Quaid leži na krevetu. Lice mu je prekriveno flasterima. Jedva može nešto vidjeti.

Perritt sjedne na stolac pokraj kreveta i pripali cigaretu:

— Zaista te uspio dobro premlatiti i to pred očima tvojih kauboja i cijelog grada. Mi obojica mrzimo Jima Ballarda. Ja ću se jednog dana oženiti Prudencom. Bob i Frank Texterlee ne vrijede mnogo. Jednog ću dana postati tvojim gospodarom, Jack. Postoji, dakle, mnogo razloga da potežemo laso s istog kraja, zar ne?

— Ako će time biti uništeni Ballard i njegovi prijatelji, ja sam tvoj čovjek, Perritt! Ali uvijek ću ostati vjeran ranču TT.

— Jasno, Jack, jasno! To je sasvim u redu, jer ću ja jednog dana upravljati rančem TT. Pripazi, Jack! Ne pouzdajem se u Bullyja da će on istjerati s paš-

njaka u kotlini i posljednjeg svog susjeda. Stupit ću u vezu s braćom Moore. Oni će vam ukrasti stado stoke, i to samo telad bez žiga. I onda će tu telad utjerati među Ballardovu stoku. Tvoj će zadatak tada biti...

— Oh, zgazit ću ranč »Vrh strijele« zajedno s Ballardom. Samo me obavijesti kada da se pobrinem za ukradenu telad.

— To ću i učiniti — obeća Perritt.

Probudivši se, Jim zamijeti da je rano jutro

Izađe i oprezno se opere. Vrativši se šuteći sjedne. Kad mu je Cat donijela kavu, promrm-lja:

— Tako si dobra, Cat, tako srdačna i nesebična, a ja ti to ne mogu uzvratiti. Mogu ti samo uvijek biti dobrim prijateljem.

— To mi je dosta — odgovori ona izlazeći pred kuću jer se čuo topot konja.

Malo poslije Jim začuje ja-hača kako govori djevojci.

— No, ja ću već doznati, vještice, je li Ringo zaista bio u tebe. U svakom slučaju, posjetit ću te netom budem malo snažniji. Jednog dana nećeš više moći spasiti Ringa riječima. Tada ćeš morati biti vrlo ljubazna prema meni. Kako ti se to svida, zvjerko?

Glas je promukao, a riječi teško razumljive. Tako govori čovjek natečenih usana.

Jim izade.

Odmah prepozna Quaida koji sjedeći na velikom konju promatra Catherine.

Quaid brzo okrene svoju okruglu glavu i zamijeti Jima.

Zadrhtivši pokušava se po-
drugljivo nasmiješiti. Njegovo
izranjeno lice djeluje vrlo
ružno.

— Oh, danas je, dakle, Bal-
lard proveo cijelu noć kod
tebe, djevojko! — zakriješti i
svojom ogromnom rukom
ovije držak kolta.

— Sjaši — mračno zapovjedi
Jim. — Samo sjaši! Danas ću te
utopiti u rijeci. Dolje s konja! A
ukoliko namjeravaš upotrije-
biti svoj kolt, upotrijebi ga prije
nego što te skinem s konja!

Jim zakorači naprijed. Oči
mu hladno blistaju. Međutim,
Quaid naglo okrene svog ko-
nja i podbode ga.

— Ne danas! Ne danas! —
zaurla. — Prisilio je svog veli-
kog konja da preskoči ogradu i
kopita zatutnjaše mostom.

— Oh, ovo ti on neće zabora-
viti — reče djevojka. — Imaš
lukavog i opasnog neprijatelja,
Jime, koji sve vas međusobno
huška jednog protiv drugog.
Osjećam to. Možda bi netko že-
lio da bude onaj treći koji se
smije!

— Što znaš, Cat? — pola-
gano zapita Jim.

— Žena sam, a žena koja voli
osjeća ponekad nešto što je
skriveno i nije opipljivo.

Jim odmahne glavom i uđe
u kuću.

Catherine ga nije slijedila.
Otišla je da se pobrine za svoju
kravu i da baci konjima hranu
u jasje. Nakon nekog vremena
došao je Jim i osedlao konja
koji je još žvakao.

Izveo ga je i uzjahao.

Mostom jaše neki jahač iz
grada. To je Clay Perritt. Pre-
poznavši Jima, neprimjetno

zadršće, a tada oštro pogleda
djevojku.

— Idem na ranč TT, Jime —
reče. — Ali ako bi Bully Tex od
mene zahtijevao da mu pro-
dam tvoje mjenice, neću na to
pristati.

— A ako bi htio mjenice dru-
gih malih ljudi? — zamiš-
ljeno odgovori Jim protupita-
njem.

Perritt slegne ramenima.

— Ja sam bankar! Ako Tex
otjera te ljude do vraga, oni
zacijelo neće moći platiti. U
nas, na ovom području, na ža-
lost ne vlada nikakav zakon.
Jedini je zakon Texterleejeva
moć, a šerifova ovlaštenja zavr-
šavaju na granicama grada.
Moram dobro i sigurno ulagati
novac svojih klijenata. Prema
tome, prodat ću mjenice Texter-
leeju.

— Osim toga želiš biti s
njime u prijateljskim odno-
sima, jer bi htio dobiti Pru-
dence, zar ne?

Perritt se samo smiješi. Pogle-
dom okrzne Catherine. Ništa
ne kaže, ali je njegova šutnja
rječita.

Djevojka se naglo okrene i
ode u kuću.

— Mnogo sreće, Jime! — do-
vikne mu preko ramena.

— A bit će ti i potrebna —
napomene Perritt i polagano
odjaše.

Sjedeći u sedlu otvori pre-
gradu i baci pola dolara u li-
menku na stupu. Jim krene iza
njega i zatvori pregradu.

IV

Oko podne Jim je izjahao iz
dubokog uleknuća i ugledao
široki otvor vrlo prostranog

klanca. Usred tog otvora stoje zgrade njegovog ranča, a s obje strane potoka koji dolazi iz klanca leži nekoliko koralā.

Ugledavši svoj ranč, Jim osjetiti ponos vlasnika. Polagano jaše prema zgradama ranča. Sve je vrlo čvrsto građeno. Ovdje je velika trosobna drvenjara s verandom, u kojoj stanuje. U kući za kauboje može se smjestiti šestoro ljudi.

U koralima se kreću kobile za rasplod, mazge, jedan skupocjeni bik i konji kakve posjeduje svaki ranč.

Ujahavši u dvorište, Jim zamijeti da su njegovi ljudi već stigli. Njegovi su kauboji pomagali vladinom kupcu da otjera kupljeno stado kroz brda.

Šad su se vratili.

Svi stižu iz zgrade u kojoj je kuhinja. Budući da svi još marljivo žvaču, vjerojatno su tek objedovali.

Predvodnik Luke Simson je niska rasta, krivih nogu, crvenokos, kao što može biti samo sin irskih roditelja.

Načinivši grimasu, Luke poviše:

– S kojom si se to bandom potukao, poglavico?

Chuck Dance, ćelavi kuhar, ljutito zapita:

– Nisu te, valjda, izmlatili batinama? Jesi li ti naš gospodar Jim Ballard ili ti samo jašeš njegovog konja?

Mišićavi pak Kalister promrmlja:

– Možda se borio s medvjedom?

Pete Larimer zareži:

– Jesu li te napali banditi i oduzeli ti sve one novce?

Sada sva četvorica zašutješe. Samo pažljivo žvaču svoj pos-

ljednji zalogaj i promatraju kako je Jim tegobno i ukočeno kliznuo iz sedla.

Budući da svi s toliko pažnje promatraju njegovo ozlijeđeno lice, on ga oprezno opipa vršcima prstiju. Očito mu je borba s Quaidom još više poružnila lice.

Ipak se nasmiješi.

– Počeo je pakao – objasni.

– Ubijen je Dave Texterlee. A ja sam se borio s Jackom Quaidom. Htjeli su objesiti Ringa Shora. A Bully Tex će zbog svog sina kazniti cijelu zemlju. Dolaze teška vremena, momci. Ukoliko želite idućih dana mirno živjeti, ja ću vas isplatiti i možete odjahati na neke druge pašnjake.

Jim zašuti, ode do korita s vodom i tamo se napije.

Njegovi ljudi krenuše za njim. Zastali su u polukrugu oko njega.

– Govori prilično zbrkano – ustanovi Kalispel. – Kladio bih se o čitavu mjesečnu plaću da je valjano udesio Quaida. Tko prihvaća ovu okladu?

– Stavljam jedan cent protiv, a evo ti taj cent – promrmlja Chuck Dane.

Kalispel ga ljutito pogleda.

– Nitko nema hrabrosti da se sa mnom kladi. Ja...

– To ne bi bila nikakva oklada! Sigurno ga je bacio u prašinu. Dao bih svoju mjesečnu plaću da sada mogu vidjeti Quaida. – Jimov se kuhar podrugljivo nasmiješi.

Svi netremice motre svog gospodara.

On oprezno obriše vodu s usana.

– Ljudi s ranča TT krenut će uskoro u lov na Ringa, a ja ću

biti na Ringovoj strani – reče.
– Ne mogu od vas zahtijevati da...

– Zar mi nismo tvoji ljudi?

– zapita Luke Simson. – Kako se Ringo uvalio u taj pakao?

– Sve ću vam to ispričati poslije – odgovori Jim. – Sada moram malo prileći. Da, istukao sam Quaida. Ali on je snažan čovjek, osjećam to u svim udovima. Neka se netko pobrine za mog konja.

Jim ode u drvenjaru i nestane u njoj.

Ispljunuvši neku košticu, Luke se obrati svojim drugovima.

– No, dakle! Svi se mi, napokon, smatramo snažnim momcima. I oduvijek smo znali da će na ovim pašnjacima biti neprilika. Zašto smo onda otišli od Bullyja Texa i dali se upisati na Jimov platni spisak?

Podrugljivo se smiješi, a tri mu čovjeka uzvraćaju smijeh.

Napokon će Kalistel:

– Zato što bismo i bez plaće odjahali u pakao i pljunuli vragu ravno u oči. Tako je to, zar ne? Jim pripada vrsti ljudi s kojom bi svaki pošten čovjek jahao i tisuće milja. A i Ringo je u redu, iako mi je prije pola godine preoteo zgodnu djevojku. A ovom društvu za zaštitu Ringa zacijelo će se pridružiti i Matt Dunhill, onaj oštri orao. Zaista smo sjajni momci!

Ostali klimnuše na njegove riječi. Polagano se vratise do kuhinje da nastave objedovati. Samo je Pete brzo odveo Jimovog konja u koral i tamo ga rasedlao.

Jim je spavao cijelo popodne, cijelu noć sve do sutradan kasno popodne.

Kad se probudio, opet se osjećao prilično dobro. Osjetio je silnu glad. Uzeo je svoj pribor za brijanje i otišao do korita s vodom.

Chuk Dance je pokraj drvarnice cijepao drva za dugu zimu. Netom je ugledao Jima, odmah je prestao raditi i otišao u kuhinju da pripremi krepku hranu za Jima.

Kad se Jim prihvatio jela, Chuk je ostao stajati pokraj njega.

– Mladići su otišli i sada promatraju pašnjak u kotlini. Mislimo da Bully Tex, ukoliko uopće namjerava nešto poduzeti, neće dugo čekati. Taj okrutni tigar oduvijek djeluje brzo i bez oklijevanja. Pitanje je samo smatra li on tebe već neprijateljem ili će svoj bijes iskaliti najprije na drugima.

Jim klimne i nastavi žvakati.

Oh, sve je to sasvim jasno.

Prudence je s njime prekinula, sada je Perritt može pridobiti. Sada mu je i bankar postao neprijateljem. To je loše jer u banci još postoji mjenica na Jimov ranč.

Bully Texterlee će brzo doznati da Ringo nije bio kod Catherine nego je morao naglo pobjeći iz banditskog gnijezda u Skullvillu. Ringo je u vrijeme kad je ubijen Dave lako mogao biti blizu mjesta događaja.

Iz toga proizlazi da će ljudi s ranča TT i opet krenuti u lov na Ringa. Pri toj pomisli Jim ljutito zareži. Prema tome, neprilike su neizbježne. Jim grozničavo razmišlja. A kad se ponovno sjetio da je Prudence za

njega izgubljena, odjednom je lako zadrhtao.

Možda je to... možda... No, tko bi se najviše radovao, kad bih se ja morao boriti protiv ranča TT i ako bih time izgubio svaku mogućnost za Prudence, pomisli. Tko bi želio osvojiti Prudence za sebe? Oh, ako se ta igra mora tako razvijati, onda je neka osobito mudra glava izmislila taj početak. Clay Perritt je mudra glava.

Jim rukom prijeđe preko očiju. Tada ustade

– Besmislice – promrmlja.

– Bio je to neki doseljenik ili kradljivac stoke koji se htio osvetiti Bullyju Texterleeju. Ringo je samo imao »smolu«. Sve je to splet nespretnih slučajnosti.

Jim izade.

Chuck ponovno cijepa drva. Jim pogleda prema koralu i pomisli ne bi li ipak osedlao svog konja.

Pogledavši kroz otvorena vrata ranča na pašnjak, zamijeti kako se približava neki jačač. Odmah ga prepozna. To je Noel Duncan, vlasnik malog ranča, kojeg su ostali mali rančeri i doseljenici izabrali za svog vođu.

Jim klimne Noelu i reče mu neka sjaše.

– Nemam za to vremena – ljutito promrmlja Noel. Lupivši šakom o jabučicu sedla, nagne se naprijed i zareži: – Stari je tigar opet poludio. Upravo dolazim iz grada. Sam Fisher i njegova dva sina bili su u dućanu i htjeli natovariti svežnjeve žice za ogradu. Ali tada se pojavilo nekoliko kaubojas ranča TT. Najprije su sasvim pristojno pitali što će Sam Fis-

her učiniti sa žicom. On im je objasnio kako je prošle godine stado stoke s ranča TT uništilo polovicu njegove žetve i da će sada postaviti ogradu. Tada su mu se oni nasmijali u lice i rekli da više neće trebati nikakve ograde jer će nas Bully Tex protjerati iz kotline i preko brežuljaka. Sam se silno razljutio. Počeli su se oštro svadati. Na kraju su onemogućili Sama da natovari žicu. Izbila je borba jer je jedan od Samovih sinova izvadio iz kola sačmaricu kako bi ocu i bratu omogućio da natovare žicu. Ustrijelili su ga. Drugi je Samov sin ranjen. Sama su, pak, tako žestoko isprebijali da se nije mogao odvesti kući nego...

– Zašto mi sve to pričaš, Noele? – prekine Jim čovjeka.

On se netremice zagleda u njega.

– Bit će rata, Jime! A ti si pomogao Ringu Shoru. Ti bi nas sve morao voditi u borbi protiv Bullyja Texa koju želimo povesti za naša prava! Ne možeš ostati neutralan. Moraš nas voditi! I još nešto! Bio sam u banci. Htio sam otplatiti malen dio svog duga. Ali Perritt mi je rekao da banka s time više nema nikakve veze. Bully Tex je kupio sve naše mjenice. Sada je on naš zajmodavac! Onaj lopov bankar nas je izdao i izručio starom tigru! Sve je naše mjenice predao Texterleeu. No, mi se moramo boriti. A ti ćeš nas morati voditi jer ćeš inače i ti jednog dana doći na red. Kad nas više ne bude ovdje, bit ćeš sam! Što je, dakle?

Izazovno gleda u Jima.

On odmahne glavom.

– Ne – blago reče i podigne ruku kad je Duncan počeo kleti.

– Samo se smiri, Noele – reče. – Vi se ne možete istinski boriti zato jer su tvoji prijatelji i susjedi većinom kuka-vice. Jasno, svi vi mrzite Texterleeja i htjeli biste se boriti. Ali vaš će se savez raspasti netom poteče krv. Svaki od vas ima ženu i djecu. Ako postane zaista preteško, vaše će vas žene nagovoriti da odustanete i u nekoj drugoj zemlji počnete život nanovo. U tome je vaša slabost. Žao mi je, Noele.

Stariji se čovjek ponovno nagne u sedlu.

– Znači, i za tebe smo mi samo ološ koji je dotrčao ovamo, lopovi i kradljivci stoke? I ti misliš da mi nismo nikakvi borci? Ti si ponosan, Jime Ballarde! Hoćeš samo ravnopravne ortake? No, dobro, sada ćeš se uvjeriti da se i mi umijemo boriti kad nam ne preostaje drugi izlaz. Mi smo prisiljeni na borbu! Kamo ćemo sada, i to baš pred zimu kad čekamo samo žetvu!

Noel Duncan ogorčeno zašuti.

Tada naglo okrene konja i odjaše. U nekoliko će sati posjetiti sve svoje susjede.

Jim pogleda Chucka koji je prekinuo svoj posao.

On mu klimne.

– Žao mi je tih jadnih ljudi – reče. – Ali ti si mu točno rekao: nakon prvog mrtvaca otrcat će pred Texterleejem i njegovim jahačima sve do kanadske granice.

Jim sjedne na klupu ispred kuće. Postao je nemiran. Najradije bi odjahao. Ali nešto ga

zadržava na ranču. Nagonski osjeća da mora ovdje sjediti i čekati.

Kasno popodne dojaše Matt. Ostavivši svog konja pokraj korita s vodom, pride Jimu koji još uvijek sjedi ispred kuće.

Mattovo je oštro orlovsko lice grublje i ozbiljnije nego inače. Bez riječi pali cigaretu, neko vrijeme puši, a tada će:

– Bit će vrlo loše, Jime. Promatrao sam put za Skulleville. Tri brata Moore su dojahala iz planina s nekoliko prijatelja. Sada su vjerojatno u Bowu i piju viski u nekom salunu. Jasno, možda su Mooreovi sa svojim prijateljima slučajno posjetili Bow. No sigurno su čuli za Ringov alibi. Oni su se kartajući posvađali s Ringom. Bully Tex će uskoro doznati da Ringo nije bio kod Catherine, nego je samo nekoliko sati prije Daveove smrti napustio Skullville. Put iz Skullvilla u Bow vodi tik pokraj mjesta na kojem je ubijen Dave.

Matt naglom kretnjom baci cigaretu. Tada će oštro:

– Kažem ti, Jime, lov na Ringa počeo će još prije ponoći! Kad bih samo znao kuda on luta!

Jim odjednom pride koralu i osedla svog konja.

– Kamo jašemo? – mirno zapita Matt.

– Na most! Ako Bully Tex dozna da mu je Catherine lagala kako bi spasila Ringa, grubo će postupati s djevojkom. A ja ne vjerujem da su Mooreovi slučajno odjahali u Bow. Vjerujem da je u ovu igru upleten vrlo pokvareni lukavac!

Stigavši pri povratku u grad do malog jezera, Perritt zau- stavi svog konja i odvede ga da ga napoji. Kliznuvši iz sedla, sjedne u sjenu drveća. Zado- voljno stavi cigaretu u usta.

Pripalivši je začuje glas iz grmlja.

– Ovo bi mogla biti tvoja posljednja cigareta, mladiću. Samo ostani miran, lukavi moj brate. Već imam svoju pu- caljku u ruci.

Granje grmlja se razmakne. Pojavi se Ringo. Nemarno drži kolt u ruci, a upravo taj nehaj djeluje opasnije nego grčeviti stisak revolvera.

– Ringo, jučer si imao sreću i odnio si mi više od dvije ti- suće dolara. Zadovolji se time i nestani prije nego što te ubi- jem.

– Mogao bih te ustrijeliti sada – Ringo se podrugljivo nasmiješi. – Ali dao sam ti rok od tri dana, a prošao je samo jedan dan. Osim toga, smislio sam nešto osobito.

Posegnuvši u unutrašnji džep kaputa, Ringo izvadi presavijeni papir. Baci ga tako spretno da je pao točno ispred Perrittovih nogu.

– Potpiši to, Perritt – grubo zapovjedi. – Kao bankar, si- gurno uvijek imaš pisaljku uza se.

Perritt uzme papir i odvi- je ga. Poluglasno čita:

– Ja, Clay Perritt, bankar u stočarskom gradu Bowu, priz- najem svojim potpisom da sam ubio Davea Texterleea.

– Znao sam da će Dave taj dan kontrolirati granicu paš- njaka ranča TT. Otjerao sam otuda malo stado, a bio sam siguran da će Dave Texterlee

slijediti tobožnjeg kradljivca stoke. Čekao sam noću među brežuljcima, tik pokraj otjera- nog stada i pucao sam odmah bez upozorenja. Tada sam otje- rao stoku dalje na doseljenički pašnjak. Pobrinuo sam se da braća Moore pri pokeru u Skullvillu, zadrže Ringa Shora do unaprijed dogovorenog vre- mena. Plan mi je bio da Ringo putem u Bow naide na stoku. Bio sam sasvim siguran da će Shore pokušati otjerati stoku dalje kako se ne bi posumnjalo u doseljenike da su oni ukrali stoku. Predvidio sam da ljudi s ranča TT zateknu Ringa. I tada bi Shore bio smatran uboj- com. Tim sam činom htio post- ići da Jim Ballard, kao Shorov prijatelj, stane na njegovu stranu i da ga onda vlasnik ranča TT uništi.

Pročitavši dotle, Perritt po- digne glavu i s nevjericom se zagleda u Ringa.

– I ti vjeruješ da ću ja to pot- pisati?

– Okladimo se! Okladimo se, Perritte, u tvoj život.

Ringo otkoči svoj kolt. Perritt začuje lagano kvrcanje. Otvor cijevi uperen je u njegov trbuh.

– Kladim se, dakle, da ti ne- ćeš potpisati i da ću biti pris- ljen da te ubijem. Dakle, hoćeš li dopustiti da tu okladu dobi- jem ili izgubim?

– Ti to nećeš učiniti – za- dašće Perritt, ali pogledavši u Ringove oči zamijeti u njima opasno svjetlucanje.

– Nešto ću ti reći – ozbiljno će Ringo. – Moja je baka bila Indijanka iz plemena Yaqui. Zacijelo si već nešto čuo o Ya- quima u Meksiku? Nitko ne zna da u meni ima takve krvi

jer izgledam poput bijelca. A to su najdivljiji Indijanci na svijetu. Budući da je tako, ništa mi neće značiti da pucam u tebe. Dakle?

Perritt lako zadržšće.

Netremice gleda u Ringove blistave oči i potpuno je uvjeren da ne blefira.

— Mogao bih u svako doba objasniti da je ovo priznanje iznudeno od mene — promuklo napomene.

Ringo ravnodušno klimne.

— Jasno, možeš sve to opozvati. Ali bi radi toga morao ostati u zemlji. Međutim, imaš na raspolaganju samo još dva dana da nestaneš. A kad nestaneš, tvoje će priznanje biti vrlo vrijedno. Dakle, sada imaš još samo tri sekunde za razmišljanje, mladiću.

Perritt razmišlja dvije sekunde. Tada posegne u unutrašnji džep kaputa i izvuče pisaljku.

— Potpisat ću — promuklo pristane. — Ali ćeš idući put ti stajati ispred mog kolta. Tada ću ti oduzeti taj papir i...

Prigušeno opsovavši Perritt potpiše. Baci papir Ringu, ali on padne točno između njih.

Kad se Ringo sagnuo da ga podigne, Perritt podigne nogu uvis. Ali Ringo je okrenuo glavu u stranu tako da je vrh noge samo okrznuo njegovo uho.

Ringo je s papirom u sigurnosti. Koltom uperenim u Perritta još čeka hoće li on posegnuti za svojim skrivenim oružjem. Tada odstupi.

— Sada možeš otići, prijatelju. A zato što si me udario nogom, moraš otići pješice u Bow. Oh, to je samo bijednih deset

milja. Naprijed, nestani, lopove! Ako nakon dva dana još budeš u zemlji...

Perrittov glas nadglasa Ringove riječi. Bankar je počeo kleti poput kočijaša. Tada se polagano okrenuo i otišao. Ringo dugo gleda za njim.

— Sada će biti još bješnji i učinit će mnogo grešaka — promrmlja.

Ringo osedla Perrittovog konja i lupi ga.

— Hajde, trči! Sad si slobodan poput mene!

Podrugljivo se smiješeći pride svom konju kojeg je sakrio stotinu metara dalje među visoko grmlje. Uzjaše i uputi se dalje među brežuljke.

Oko podne ugleda braću Moore kako s nekoliko jahača izlaze iz nekog klanca. I opet se podrugljivo smiješeći, Ringo promatra iz svog skrovišta Dana, Abela i Leeja Moora.

— Vjerojatno ću ipak biti prisiljen ustrijeliti Perritta — promrmlja. — On je, naime, pozvao ove dvonožne vukove kako bi još jače raspirio vatru u ovom paklu.

Nakon što su braća Moore sa svojom pratnjom nestala, Ringo zamijeti još jednog jahača. Prepozna Matta Dunhilla.

— Oh, — promrmlja, razgovarajući sam sa sobom. — Ovo je Matt! I on je promatrao put, a mora da je pri tome nešto osobito mislio. Možda je računao da je netko, kao slučajno, poslao braću Moore da odjašu u Bow kako bi upropastili moj alibi i dokazali da je Catherine lagala. No Matt jaše prema Jimovom ranču. A ja moram

sebi u doseljenika nabaviti za-
lihu hrane.

Ringo ode dalje do svog ko-
nja i oprezno napusti svoje
skrovište.

V

Uskoro nakon što se spustila
noć, Catherine začuje škripu
pregrade na mostu, ali prije
toga nije čula topot kopita.
Kroz otvorena vrata drvenjare
padne zraka svjetlosti na put.

Tada prepozna Perritta. Oz-
nojen je, šepa. On zastane, ru-
kom prijede preko čela i ljutito
reče:

– Uzet ću tvog konja, pokva-
rena lažljivice. – Već se htio
okrenuti prema staji, ali ga je
zaustavio njezin miran i odlu-
čan glas.

– Ovdje nije staja za iznajm-
ljivanje konja, Perritte. Do
grada su još četiri milje. Zar
vam je netko oduzeo vašeg
konja?

Glas joj zvuči vrlo odlučno.

– Nećeš mi posuditi svog
konja? – zapita on prilazeći
joj. – A zašto ne?

– Upravo ste me nazvali
pokvarenom lažljivicom –
suho odgovori Catherine. –
Zašto?

– Zato što si lagala, jer
Ringo uopće nije bio kod tebe.
Ali to će se uskoro objasniti.
Tada će ti Bully Tex oduzeti
most i otjerati te do vraga. Us-
koro ćeš morati na drugi način
zaradivati kruh.

– One noći kad je ubijen
Dave Texterlee došao je preko
mosta iz grada samo jedan je-
dini čovjek. Taj ste jahač bili vi
– hladno odgovori Cat.

– Besmislice. Ja sam se prije
vratio u Bow. Vjerojatno si bila

zauzeta u staji ili negdje
drugdje.

– Uvjerena sam, gospodine
Perritte, da ste vi na neki način
upleteni u tu prijavu igru.
Sada mislim da vam je Ringo
oduzeo konja. A ne bih htjela
Ringu pokvariti veselje. Samo
mirno produžite pješice! – Sta-
nite! Budite oprezni, Perritte!
Imam u ruci oružje!

Perritt zastade u pola kret-
nje. Čuo je kvrcaj revolvera.
Tada umorno teturajući i šepa-
jući ode.

Djevojka još neko vrijeme
osluškuje njegove kletve i želi
da Prudence sada može čuti
ovog »džentlmena«.

Uzdahnuvši, uđe u kuću i
spusti zasun na vratima.

Idući dan oko podne iz
grada brzo dojaše neki jahač.
To je čovjek s ranča TT koji
želi prijeći most. Podrugljivo se
smiješi Catherinei.

– Draga – reče – idem Bul-
lyju Texu. U gradu su braća
Moore. A oni su pričali u sa-
lunu da Ringo uopće nije mo-
gao biti kod tebe, zato što je
samo nekoliko sati prije Da-
veove smrti bježeći napustio
Skullville. No, ponosna dje-
vojko, sada ćeš osjetiti bijes sta-
rog Texa. Zbog tvoje laži pustio
je Ringa da ode.

Čovjek se zlobno smiješi. On
je jeftini revolveraš koji je če-
sto vrijeđao Cat. Silno se žuri
kako bi tu vijest javio Bullyju
Texu.

Catherine pak razmišlja tko
je mogao pozvati braću Moore.

Kad se spustila noć, djevojka
je začula topot kopita. Sjedila
je pokraj stola i uz svjetiljku
šila. Vrata su otvorena. Sa svog
mjesto može promatrati most.

U njezinoj je košarici za šive-
nje revolver ispod komada tka-
nine. Ona čeka. Uskoro razaz-
naje prvog jahača, visoki lik na
velikom konju.

To je Bully Texterlee.

Iza njega djevojka prepoz-
naje sinove stočarskog kralja i
još dva jahača.

Bully Tex sjaše tik ispred
vrata.

– Odvedite konje iza staje i
ostanite u sjeni kuće – grubo
zapovjedi. – Ako netko dođe,
pričekajte dok ga točno ne pre-
poznate i dok vam ne bude
nadohvat koltu.

Tada polagano ude.

– Ti si stala na stranu ubo-
jica mog sina – grubo izgovori
stari Texterlee. – Lagala si. Ti
si protiv mene. Zato ćeš sada
spremiti ono malo svojih
stvari. Završila si ovdje. Oduzet
ću ti taj most. Doveo sam sa
sobom osim svojih sinova još
dva čovjeka koji će se odmah
ovdje nastaniti i nadzirati
most. To je sada moj most. A
da si muškarac, djevojko, istje-
rao bih te udarcima biča iz
zemlje.

Pride stolu, stavi na nj sve-
žanj novčanica i promrmlja:

– Ovo je tisuću dolara. Most
sada pripada meni. Hajde,
kreni, djevojko! Neću dugo če-
kati!

Catherine ostade sjediti.

– Mojom sam laži spasila
vaš život, gospodine Texterlee
– odlučno reče. – Da ste poku-
šali objesiti Shora...

– Znam! Ballard bi pucao –
prekine je, učinivši nestrpljivu
kretnju. – Sada ću očistiti ci-
jelu zemlju. A počinjem s to-
bom! Naprijed, djevojko! Ovo
nije šala!

Catherine se ponaša kao da
će staviti svoje stvari za šivenje
u košaricu. Ali tada brzo po-
segne za revolverom u košarici
i usmjeri cijev oružja u Texter-
leeja.

– Već sam vam jednom re-
kla, gospodine, da ću se oz-
biljno boriti – mirno i odlučno
izgovori. – To nije bila šala!
Ringo nije ubojica! On je prija-
telj Jima Ballarda. Vaši neprija-
telji sjede negdje sasvim
drugdje, gospodine! Htjeli bi
postići jedino da navalite na
Ringa. Netko zna da je Ballard
vjeran svojim prijateljima i da
će se boriti protiv vas. Netko
želi uništiti Jima, a možda i
vas. To je krajnji cilj. Zar to ne
možete barem naslutiti?

Bully Tex kao da uopće ne
čuje njezine riječi. Teško dišući,
netremice promatra kolt u nje-
zinoj ruci.

– Ti čak i prijetiš meni, Bul-
lyju Texterleeju? Nećeš pucati
u mene, djevojko!

Nakon tih riječi skoči napri-
jed. Bez imalo straha posegne
za revolverom, iako je cijev
uperena u sredinu njegovih
širokih prsa.

Kad je djevojka ipak opalila,
gurnuo je njezinu ruku u
stranu. Metak je projurio po-
kraj njegove noge i zarinuo se
u zid. Bully Tex joj otme kolt, a
drugom rukom posegne u nje-
zinu uvis začešljanu kosu.

Tada je podigne sa stolca.

– Bob! Frank! Udite i izba-
cite je!

Sinovi udoše, podrugljivo se
smiješeći.

Polagano prilaze s dvije
strane i približavaju se dje-
vojci. Catherine odjednom

obuze strah. Neće da je ovi mlađići taknu. Odstupi natrag.

Tada, odjednom, ponovno odjekne topot kopita na mostu.

Svi ga čuju. Bob i Frank se okrenu svom ocu kao da očekuju nove zapovijedi. On odmahne glavom.

– Pričekajte – promrmlja.

– Slim i Hank su još vani. Samo pričekajte!

Polagano prode kroz vrata. Mostom dolaze dva jahača. Tada odjekne hladan Jimov glas.

– Što radite ovdje kod Catherine, Tex?

– Upravo sam preuzeo most, a sada se brinem o tome da djevojka nestane. Dobro sam joj platio. Ona će s ponoćnom poštanskom kočijom napustiti grad.

Jimov glas zvuči isto tako čvrsto i odlučno.

– Od toga neće biti ništa, Tex. Došli smo da to spriječimo. Neću se pomiriti ni sa čime što bi ti htio učiniti mojim prijateljima. A Catherine ubrajam u svoje prijatelje.

Jedva što je to izgovorio, na vratima se na trenutak pojavi djevojka. Frank i Bob je odmah povukoše natrag, ali ona glasno poviče:

– Nećeš se boriti, Jime! Dobrovoljno se odričem ovog mosta! Ne želim ga više! A Texterlee će jednog dana prepoznati svog pravog neprijatelja!

Jim polagano izade iz skrovišta što mu ga je stvarao njegov konj. Glasno joj odgovori:

– Ti više nemaš s time nikakve veze, Cat! Sada se radi o mostu. Ranč TT odsjekao bi sve ostale ljude od grada. Postali bismo zavisni od najgorih

bandita Skullvilla ili bismo morali jahati stotinu milja dalje do najbližeg grada. Ne, ovaj će most ostati u tvojim rukama, Cat. Bully Tex ga neće dobiti.

Tada se obrati stočarskom kralju.

– Sada se moraš boriti, Tex, ukoliko se nećeš zadovoljiti mojom tvrdnjom da Ringo nije ubojica.

– Dobro, onda ćemo se sada boriti. Ustrijelite ga! – zaurla Tex.

Na uglu drvenjare pojaviše se ona druga dva čovjeka s koltovim spremnim da opale.

No prvi je prasnuo Mattov kolt. Njegov je metak pogodio čovjeka na desnom uglu kuće, baš kad je on sam opalio.

Jim se za Texova urlika i nehotice zgrbio, onako kao što čini čovjek koji još zapravo ne zna odakle će biti napadnut. Pri tome je zgrabio kolt. Uglavši kretanje pokraj ugla kuće i bljesak iz cijevi oružja, opalio je.

Metak Texterleejevog kauboja prošao je tik Jimova ramena, ali on je gadao bolje. Kauboj je posrnuo naprijed i srušio se na koljena.

No Jim to više nije vidio, jer se Bully Texterlee bacio na njega.

Jim se izmaknuo u stranu i teškom cijevi svoga kolta post-rance zahvatio Texterleejevo uho. Stari je div posrnuo i divlje zarežao. Pri tome je zateturao i ponovno se našao pred Jimom.

Jim mu ne daje vremena. Naglo je skočio na njega. Krupni rančer zacijselo još ima snage, ali je suviše polagan.

Prije nego što je mogao podići svoj kolt uvis, Jim ga je i opet snažno tresnuo, ovaj put po čelu.

Tada Jim polagano pride vratima.

– Izadite! Možete svog oca povesti sa sobom. Još je živ! Ali izadite prije nego što postanem grub prema vama!

– Dodi po nas, imamo djevojku! Dodi po nas! Naš bi nam otac otkinuo glave, kad bismo tako lako odustali!

Pokraj Jima se pojavi Matt. Ogorčeno prokune.

– Sada je, dakle, izbio pakao! A ovi se mladići boje starog više nego samog davla. No moramo...

Matt skoči do jednog prozora i razbije koltom staklo. Jim se baci kroz otvorena vrata i potrbuške padne na tlo.

Za djelić sekunde zamijeti Boba i Franka. Texterleeja kako stoje u uglu pokraj Catherine. Ali njihovi su koltovi upereni u prozor.

Kad je Jim skočio kroz otvorena vrata, presporo su reagirali. Otkotrljavši se pod zaštitu stola, opalio je Bobu Texterleeju u nogu.

Pokraj stola podigao se na koljena. Djevojka se bori s Frankom. Objesila se o njegovu ruku.

Bob čući na zemlji i zapomaže:

– Iskrvarit ću! Iskrvarit ću!

Jim uperi svoj kolt u Franka koji se još uvijek bori s Catherine.

– Prestani, Frank! Ili ti moram, najprije, metkom otkinuti glavu?

Tada ga Frank posluša. Možda se sjetio kako Jim može

s petnaest metara udaljenosti pogoditi srce karte asa.

On odustane i ispusti kolt. Djevojka se teško dišući osloni o zid. Jim obojici oduzme oružje i tada se na trenutak zagleda u Bobovu nogu koja krvari.

Catherine se pomakne.

– Idem po zavoje – promuklo reče.

Na razbijenom se prozoru pokaže Mattovo orlovsko lice.

– Pripazit ću na starog tigra – obeća.

Catherine je zavila Bobovu ranu. I Jim se nagnuo da je pogleda. Vidi da rana nije opasna.

– Nisi osobito izdržljiv, Bobe – suho napomene.

Bob ga počne promuklo proklinjati.

– Odvedi svog brata – obrati se Jim Franku.

On ga bez riječi posluša.

Kad su izašli iz kuće, Bully Tex se upravo stenjući uspravio na podu. Obim je rukama uhvatio glavu koja ga neopisivo boli.

– Istukao si me, dakle, Jime, zar ne?

– Bob je ranjen, a tvoja su oba strijelca iz zasjede mrtva – promuklo odgovori Jim. – Za sve to si odgovoran ti, Bully Tex. Sada si imao borbu koju je Catherine htjela spriječiti u Bowu. A ja ti još uvijek jamčim svojim životom da Ringo nije ubio tvog sina. Ali ti ćeš, jasno...

– Da, hoću! Morao si me ustrijeliti, Jime! Sada neću prestati dok vas sve ne uništim!

Matt dovede konje.

– Bili su skriveni iza staje – mirno objasni i obrati se

Franku Texterleeju. – Naprijed, natovarit ćemo na konje sve koji se ne mogu više micati vlastitom snagom.

Netom je to bilo obavljeno, i opet je odjeknuo topot.

Približila se četa jahača koja je dojahala iz grada. Grupa je brzo dojahala i sada je ispred mosta.

U međuvremenu je izišao mjesec. Sve se može jasno i dobro razaznati.

Grupa jahača se zaustavila i tada odjeknu glas Dana Moora.

– Pa to je veličanstveni Bully Tex! Oh, čuli smo pucnjavu. A ovo je, očito, i Jim Ballard, zar ne? Jesi li ti, Jime, ovako zgnječio ovog sijedog tigra? Gle, tu leže i dva mrtvaca preko sedla. Ti si, Bully Tex zacijelo ostario? No, to je uvijek tako. Odlučan i grub čovjek može dugo gospodariti zemljom, ali jednog dana zamijeni ga ipak netko drugi, nije li tako, Tex?

On najprije ljutito zareži, a tada reče:

– Ne budi samo preobijestan, Moore. Možda ću doći jednom s mojim jahačima u Skullville i srušiti tvoj dvorac.

– Oh, ja ti nisam neprijatelj, Texterlee, iako bih volio imati tvoju stoku. Nisam ti neprijatelj. Mi bismo za pet tisuća dolara sjahali s konja i položili Ballarda i Dunhilla do tvojih nogu. Moraš nam samo ponuditi novce i borit ćemo se za tebe. Nismo, naime, prijateljski raspoloženi prema Ringu. A ovo su Ringovi prijatelji. No, što je, onda, starče? Hoćeš li da se borimo za tebe? Ili ćeš se pomiriti s ovim poniženjem?

Vinuvši nogu iznad stremena, Moore skoči iz sedla, netremice se zagleda u Jima i oštro reče:

– Bully Tex je stari kralj koji će uskoro biti likvidiran. Ali ti bi, Jime, uskoro mogao postati novi kralj koji bi nadzirao ovu zemlju i otežao život nama jadnicima iz Skullvillea. Prije četiri godine uspio si me jednom istući, Jime. Vjerujem da ću sada učiniti Bullyju Texu veliku uslugu. Hoćeš li i ti, Dunhille, otići s Ballardom u pakao ili ćeš odjahati odavde?

Mattovi zubi zablistашe na mjesecini kad je odgovorio:

– Bully Tex posjeduje još nešto od svog nekadašnjeg ponosa. Neće trpjeti da se nekoliko kradljivaca stoke bori za njega nakon što je on izgubio. Ali vi možete početi. Mislim da se nećete dobro provesti. Naprijed! Nemojte toliko pričati! Počnite već jednom!

Dan Moore ogorčeno prokune.

– Do sto vragova! – zasikta tada stari Texterlee. – Nisam još tako nisko pao da bih dopustio razbojnicima da se bore za mene! Ali mi nemamo oružje! Naše koltove imaju Dunhill i Ballard. Do vraga, Moore, nećeš se sa svojim čoporom boriti po mom nalogu! A ja ću zbog toga zapaliti Skullville. Neću da se kasnije priča kako sam se udružio s vama! Prestanite i gubite se do vraga!

Dan Moore se samo nasmije. Lijevo od njega pojaviše se njegova braća Abel i Lee. Svima njima ruke su spremne da potegnu kolt. Borba je neizbježna. Tada se začuje neki glas.

Usprkos poruzi, zvuči vrlo sumorno.

To je glas Ringa Shora.

Odjeknuo je s krova kuće.

– Samo dobro pripazi na svoju glavu, Dane Moore. Ležim ovdje potrbuške, imam te odlično na nišanu. Kako ti se to sviđa, Dane Moore?

– Prokleta pseto – odgovori on. – Ti si nam u Skullvilleu pri pokeru oduzeo mnogo novaca, a onda si nam prokleta brzo omogućio da se zagledamo u otvor cijevi tvog kolta kako bi mogao nestati, a da nam se ne odužiš za igru. Poznaš vrlo mnogo trikova, Ringo! Ali jednog ti dana tvoji trikovi uopće neće pomoći.

– Neki vas je divan momak zadužio time da dobivam pri pokeru kako bih do stanovitog vremena ostao u Skullvilleju – zakriješti Ringo. – Ubojica Davea Texterleea je htio da u pravom trenutku izađem iz planina kako bih naišao na stoku da me ljudi s ranča TT mogu pri tome uloviti. To vam je gotovo čak uspjelo! Ali sada ću ti reći, Dane, što moraš učiniti da ne dobiješ metak u glavu: tvoja ušljiva banda bi trebalo da odmah odjaše. Samo ćeš ti ostati s nama. Bit ćeš nam neko vrijeme talac, kako bi tvoja braća i tvoji valjani prijatelji mogli mirno odjahati odavde. Naprijed, prijatelju!

S krova odjednom opali metak iz puške i skine Danu šesir s glave.

– Samo da se uvjeriš! – naruga se Ringo.

Dan Moore prigušeno opsuje. Tada se obrati svojoj braći.

– Odjašite, izgubili smo. Samo odjašite! Doći ću kasnije za vama. Čovjek ne smije odjednom očekivati previše sreće u životu. Već ćemo jednom drugom prilikom uživati.

Braća se oklijevajući pomažu, no tada ipak krenu. Ballard, Dunhille i Dan Moore gledaju za njima.

Bully Tex, odjednom, teško uzdahne i promuklo izgovori:

– Ringo, Ringo Shore! Hoćeš li sići s krova, dati mi kolt i pružiti mi zadovoljštinu za mog sina?

Gore se pokaže vitka Ringova spodoba. Spušta se dolje puzeći, a tada skoči. Spretno se dočekavši na noge, zadržao je pušku u ruci.

Polagano je prišao Texterleevom konju.

– Nisam ubio Davea. No, ime njegovog ubojice mogu vam navesti jedino ako povjerujete mojim riječima.

Bully Tex učini kretnju kao da će podbosti svog konja i pregaziti ga. Ringo gotovo istodobno uperi pušku u njega.

– Budalo! – zasikta. – Baš ste to utuvili sebi u glavu! Zar ne možete zamisliti da netko...

– Mogu sve dobro zamisliti, Ringo! – prekine ga Bully Tex.

– Ustrijelili ste mog najboljeg sina, a tebe je nakon toga Quaid zatekao kako želiš otjerati ukradenu stoku. To mi je dosta!

Naglo okrenuvši svog konja, stari Texterlee odjaše na most. Bob ga stenjući slijedi, a Frank vuče konja s mrtvacem iza sebe. Tako odjahaše preko mosta.

Silno ogorčen, Ringo poviče za njima.

– Budale! Uskoro ćete ustanoviti da je Perritt...

Naglo je zanijemio. I opet mu je postalo jasno kako je besmisleno tvrditi nešto što još ne može dokazati.

Jim, Matt i Catherine mu pridu.

– Ringo – promrmlja Jim – što je s Perrittom?

– On je to bio! On! Perritt je to učinio. Ja to znam, ali mu još ne mogu dokazati. Ali ću jednom moći. Oh, sada će postati zaista loše na ovim pašnjacima. Sada će se ljudi s ranča TT boriti protiv vas. Brinite se samo o svom posjedu, a meni ostavite nekoliko dana vremena. Možda ću uspjeti otvoriti oči starom tigru.

– Ali do onda će se ljudi međusobno ubijati – ogorčeno napomene Catherine.

Ringo odjednom krene i pride Danu Mooreu.

– Zašto vas je Perritt pozvao da dođete ovamo, Danijele? – zapita.

Bandit se zlobno nasmiješi.

– Ja samo letimično poznajem Perritta. Napokon, on je ugledni bankar i nikada se ne bi upuštao s ljudima poput nas!

– Dobro – mirno će Ringo. – Pripazite samo da ostanete živi. Ja ću se osobno pobrinuti za Perritta. Nastojte izbjeći revolveraše s ranča TT!

Naglo se okrenuvši, potrči preko mosta i nestade. Jim pogleda bandita.

– Možeš nestati, Danijele! No, nemoj se više pokazivati s ovu stranu planina. Ostani na drugoj strani, jer ću te se inače dočepati.

Dan Moore bez riječi odjaše.

Jim se obrati Mattu i djevojci.

– Moramo odjahati, Matt. Moramo sada štititi naš posjed. Sve dok je Bully Tex zaposlen s nama i s doseljenicima, očito neće više ugrožavati Cat. Htio bih da živiš u gradu, Cat, i da vodiš dućan. To bi bilo bolje.

Prije nego je išta stigla odgovoriti, Ringo se ponovo vratio preko mosta. Čudno se smiješi. Zubi mu blistaju na mjesecini. Čak se tiho smije.

– Bully Tex je poveo sa sobom moga konja. Moje čizme i kaput vise na jabučici sedla. Ima i sav moj novac koji se nalazi u kaputu. A u džepu kaputa se nalazi još nešto što nisam htio izložiti vlaži rijeke. Jučer sam silom istisnuo iz Perritta priznanje. Ako Bully Tex bude pretražio moj kaput, naći će ga. Jasno, Perritt će sve poricati, ali Bully Tex će barem osjetiti nepovjerenje prema njemu. Pažljivije će ga promatrati.

Nasmijavši se dodaje:

– Ima, dakle, iznudeno priznanje! Mogu li dobiti konja, Cat?

– Uzmi ga, Ringo – odgovori djevojka.

Ringo je žurno otišao. Matt pride svom konju.

– Tako si hrabra, ponosna i vjerna – reče Jim djevojci. – Do vruga, pitam samoga sebe što sam vjerovao da nalazim u Prudence? Oduvijek sam te dobro poznavao, Cat, i mogao sam vas usporediti! Ali muškarac je ponekad slijep za ono što mu je blizu. Jaše preko mnogih brežuljaka i smatra da daljina može ispuniti njegov san.

VI

Kad je Bully Tex stigao na jedan od mnogih pašnjaka svog ranča, Quaid ustade sa zemlje. Sjedio je tamo pokraj vatre i netremice promatrao žeravicu.

Bully Tex ostade u sedlu zagledavši se dolje u svog predvodnika.

— Još ćeš noćas zapovjediti svim svojim ljudima da odjašu i obavijeste sve kauboje i u najudaljenijim logorima i na pograničnim područjima, neka dođu ovamo. Tada ćete okupiti svu stoku. Mora je biti više od deset tisuća grla. To ćete stado otjerati preko polja i pašnjaka. Postupat ćete pri tome okrutno, grubo, razumiješ li me, Jack! Otjerajte sve one sitne rančere do vraga! Imaš slobodne ruke, Jack! Možeš im spaliti njihove drvenjare, a ne moraš štedjeti olovo. A kad završiš, ostavit ćeš veliko stado i nekoliko grubih momaka na ovom dijelu pašnjaka. Tada ćemo se pozabaviti sa Jimom Ballardom! Za glavu Ringa Shoraea dat ću nagradu u iznosu od tisuću dolara. Kad ovdje u kotlini uvedemo red, sredit ćemo stvari i u Skullvilleu. Oh, uvest ću ja red u ovu zemlju prije nego postanem prestar za to! To je sve, Jack. Ja ću biti na ranču, a ti ćeš mi svaka četiri sata slati glasnika da me obavijesti o razvoju događaja. Ako ne budem zadovoljan s tobom, Jack, doći ću osobno. Tada ću to preuzeti u svoje ruke. No prije toga ću te zbog nesposobnosti potjerati do vraga!

Bully Texerlee podbode svog konja i odjaše u svijetlu zvjezdanu noć.

Quaid se pobrinuo da oba mrtvaca budu skinuta iz sedla. Pogledao je i drugu životinju i prepoznao Ringovog konja. Međutim na jabučici sedla vise samo Ringove čizme. Kaput je Bully Texerlee odnio sa sobom. Možda u nadi da će u džepovima pronaći neki dokaz Ringove krivnje.

U to je doba Ringo stigao u grad. Prije prvih kuća skrenuo je prema maloj drvenjari postarani. Odveo je konja u staju.

Kad je stigao do vrata drvenjare, ona se otvoriše. Na pragu se pojavio čovjek u donjem rublju.

Charly Blaine je poznata pijanica u ovom gradu. Ako baš nije pijan ili ne spava, mete salune, cijepa drva, liči kuće i kola ili pak po nalogu gradske uprave popravlja drvene nogostupe, prečke za vezanje konja i korita za vodu ispred saluna i dućana. Obavlja i poslove glasnika, čisti zdence, a u međuvremenu moljaka svakog znanca da mu plati piće.

Ringo ga je već mnogo puta počastio pićem.

— Charly — reče Ringo — potrebna mi je suha odjeća, hrana i san. Dok ja budem spavao, ti nećeš ispuštati Perritta iz vida. Želim znati sve što Perritt bude poduzeo. Ako bi ga posjetio Bully Tex ili poslao po njega, moram i to doznati.

Ringo se spusti na Charlyjev ležaj i omota se njegovim pokrivačima.

— Vidjet ćeš kako u meni imaš dobrog prijatelja — odgovori Charly.

Ringo uskoro utone u duboki san bez snova.

Kasno popodné idući dan Jim i njegova mala grupa ljudi promatraju ogroman oblak prašine što kreće na sjever.

Zaustavili su konje iza grebena nekog brežuljka i sada pažljivo vrebaju iznad grebena.

— Ako se razumijem u stada i u ovu zemlju, onda je ovo stado od osam do deset tisuća grla razjarene stoke otegnuto reče Matt. — Kauboji ranča TT su je brzo okupili. Što ćemo učiniti, Jime? Zar ćemo zaista promatrati kako će ovih četrdeset tisuća kopita izgaziti svu doseljeničku zemlju? A pri tome neće ostati. Zapalit će drvenjare i ljudi će umirati. A tamo na sjeveru nisu samo muškarci nego i žene i djeca, Jime.

Jim klimne.

— Ti bi htio pomoći tim ljudima, zar ne, Matt?

— Da, htio bih! Ljudi s ranča TT postupaju pregrubo. Za nekoliko će tjedana stići zima. A ti će ljudi ostati bez krova nad glavom. Izgubit će žetvu, izgubit će prema tome sve. Ranč TT posjeduje više pašnjaka no što ih ikada može iskoristiti. Texterlee nema nikakvo pravo protjerati ove ljude. Nisu mu ništa naudili. Možda su mu ukrali nekoliko grla stoke, ali samo zato što ih je glad natjerala na to. Texterlee posjeduje više od pedeset tisuća grla. Ništa mu ne znači ako nekoliko od njih izgubi. No on zbog toga ne daje nikakve mogućnosti ovim ljudima. Bully Tex je poludio. Navalio je na doseljenike jer bi se oni, inače, udružili s nama. Sada svi mi vučemo je-

dan kraj lasa, Jime. Sada postoji samo jedno: mi ili ranč TT! Ne zaboravi to!

Jim je stisnuo usne. Oštro diše kroz nos. Okrenuvši glavu, pogleda svoje jahače. Luke Simson, njegov predvodnik, klimne.

— Tako je! Najprije navaljuje na doseljenike. Tada će otjerati nas. Ako se već borimo, moramo se svi udružiti.

Chuck Dane sjedi na svom ružnom konju pokraj predvodnika. Ima uza se sačmaricu.

— Moramo im pomoći, gospodaru — zareži.

Jim pogleda Kalispela i Petea. Oba kauboja klimnuše.

— Ne podnosim te krtice što kopaju zemlju, ja sam jahač — promrmlja Pete. — Ali imaju pravo na to da žive i rade. Oni ne ugrožavaju Bullyja Texa. Poznam tamo jednu dobru djevojku. Morao sam joj pokloniti par cipela kako bi mogla otići sa mnom na ples. Ti ljudi tamo vrlo bijedno žive zbog grubosti Bullyja Texterleeja prema njima.

Kalispel se, klimnuvši, suglasi se s Peteovim riječima.

Jim teško uzdahne. Njegovu savjest najviše muči uvjerenje da je ovaj cijeli rat počeo zbog Ringa.

Jim nevoljko odmahne glavom.

— Doseljenici se ne mogu boriti. Oni uopće nisu borci. Uskoro će se odreći prave borbe. Oni su valjani, marljivi i zadovoljni s malim. Ali u pravom ratu uvijek izgube. Ako odjašemo tamo, momci, i stanemo na njihovu stranu, neće biti samo otjerani, nego — po-teći će i krv i bit će mrtvih.

– Možda uopće neće biti otjerani, ako im pomognemo – napomene Matt. – Možda će s našom pomoći uspjeti!

– Ne, oni nisu kauboji ni jahači, a niti stočari – izjavi Jim.

– Dakle, nećeš da im pomognemo? – zapita Matt.

Jim ga pogleda, a onda još jednom skrene pogled na svoje ljude. Tada uzdahne i slegne ramenima.

– Odjašimo, dakle, tamo. Ali brzo ćete otkriti da će oni uskoro odustati. No ipak se moramo udružiti s njima. Možda ćemo postići neku vrstu primirja. A možda će i Ringo postići nešto s Perrittom. Krenimo, dakle!

Okrenuvši svog konja, Jim povede svoje ljude na sjever pod zaštitom brežuljaka.

Idući su sat prošli pokraj tri napuštene doseljeničke drvenjare. Doseljenici su bježeći povelili sa sobom i svoje domaće životinje.

Jim i njegovi jašu dalje. Prošli su neki potok i stigli do ruba udoline u kojoj su zdanja Noela Duncana. Duncan je izgradio veće i čvršće nego ostali. Njegova drvenjara ima četiri prostorije i verandu.

Na dvorištu stoji nekoliko pokrivenih kola. Ljudi trčkaraju unaokolo. To su muškarci, žene i djeca.

– Okupljaju se, dakle, kako bi se zajedno mogli oduprijeti – zadovoljno reče Matt. – Pogledajte, tamo sa sjeverozapada dolaze još dvojica kola. Svi se skupljaju kod Noela Duncana. Točno znaju što znače stada na jugu. Borit će se.

– A uskoro će biti opkoljeni i izgladnjet će – sumorno odgovori Jim.

Matt se počeo iza uha. Ostali jahači opsovaše.

Jim jaše dalje. Kad su stigli tik do zgrada, Noel im sa još nekoliko muškaraca krene u susret.

Noel podigne ruku u znak pozdrava. Ozbiljno i gorko se smiješi.

– Znao sam da ćete nam vi pomoći. Ako pobijede nas, ostali biste sami protiv ranča TT. Borit ćemo se, iako znamo da će i na našoj strani biti mrtvih. Ali ne možemo uvijek bježati. Kad bismo se dali otjerati odavde, onda bismo vječno bježali sa svakog mjesta na zemaljskoj kugli. Ti si vođa, Jime! Što moramo učiniti? Htjeli smo se ovdje utvrditi i izdržati.

Jim se nagne u sedlu i proučava lica ovih muškaraca.

Prišlo ih je još nekoliko. To su starci i mladići i muškarci u najboljim godinama. Malo dalje čine jednu grupu žene, kćeri i majke. Pokraj njih su djeca.

– Borit ćete se, dakle, a i jasno vam je da će biti i mrtvih? Jasno vam je da polovica od vas može biti ubijena ili ranjena? A vi ćete se zaista boriti sve do kraja?

Poneki od prisutnih zadržataše. Ali svi odlučno klimnuše.

– Zima je pred vratima. Izgubit ćemo žetvu. Ne možemo birati. Neka bude proklet taj nesmiljeni ranč!

Tako poviče neki stariji čovjek pokraj kojeg stoje dva njegova sina.

– No, dobro! – tada će Jim.

– Ne smijete se zavući u kuću! Morate se istinski boriti! Dovedite vaše konje! Odjahat ćemo u susret velikom stadu! Možda ćemo ga moći zaustaviti, ako ne budete kukavice, nego se budete borili. Nemojte mi poslije predbacivati svoje mrtvace! Morate sada odlučiti!

Samo nekoliko muškaraca oklijeva. Većina ih je otrčala do korala i počela sedlati konje.

Prebrojivši svoju borbenu četu, Jim ustanovi da zajedno s njim i njegovim vlastitim jahačima raspolaže s dvadeset sedam ljudi. Najstariji čovjek ima više od sedamdeset godina, najmlađi jedva šesnaest.

Pogleda Matta i razazna izražaj ozbiljne zabrinutosti u prijateljevim očima.

– Ne preostaje im drugo, a nisi ih ti nagovorio nego su oni sami odlučili – odlučno objasni Jimu.

Okrenuvši konja, Jim podigne ruku uvis i poviče:

– Naprijed, dakle! Ako stado izgazi vašu žetvu, ionako ste izgubljeni!

I tako odjahaše.

Netom ga je Charly taknuo, Ringo se odmah potpuno razbudio. Odgurnuo je pokrivač i sjeo.

Charly je iskrivio lice, nos mu blista poput velike jagode.

– Perritt je odjahao iz grada. Rekao je u staji za iznajmljivanje da ide na ranč TT. Očito, pri pomisli na Texerleejevu djevojku, ne može izdržati u gradu!

Ringo samo zareži. Obuje Charlyjeve čizme i opase se opasačem.

– Charly, dužan sam ti deset dolara. Dobit ćeš ih netom budem ponovno imao svoj novac. Ali vjerujem da će ti Mike McKenzie, ako se pozoveš na mene, dati veliki viski. Vidjet ćemo se poslije, Charly!

Ringo otrči u staju, osedla tamo Catherininog konja i oprezno odjaše.

Projahavši kroz prolaz između brežuljaka, Perritt zaustavi konja, klizne iz sedla i vrati se djelić puta natrag.

Zaustavivši se pokraj puta ostade stajati iza grmlja promatrajući okolinu.

Nakon nekog vremena ugleda nekog jahača. Dolazi preko grebena brežuljka, jaše koso putem i opet nestaje.

Prepoznao je Ringa. Vrativši se svom konju, promrmlja:

– Ipak sam znao! Taj prokleti pas promatra svaki moj korak. No, možda ću mu postaviti zamku.

Uzjaše konja i ode.

Napustivši brežuljke prijede potok. Tada zamijeti kako mu s druge strane jaše ususret Bully Texerlee. Susreli su se između grmlja.

– Krenuo sam k vama, Perritte – sumorno izusti Texerlee. – Dobro je što smo se sreli. To mi je uštedjelo put, a ovdje možemo nesmetano razgovarati.

Rančer sjaše s konja i pride nekom panju. I Perrit je sjahao ali je već naslutio opasnost. Htio je upozoriti Texerleeja da je negdje u blizini Ringo, ali starac ga je preduhitrio.

– Imam dokaz da ste vi ubili mojeg sina Dava – reče tako oštro promatrajući Perritta da je on zadrhtao i pro-

blijedio ispod svoje potamnjele puti.

– To... to... nećete, valjda, povjerovati – promuca silno iznenađeni Perritt.

Bully Texterlee, prilično dobar poznavalac ljudi, na trenutak jasno ugleda strah u Perrittovim očima. Zbog toga brzo ustade kako bi u slučaju potrebe mogao bolje potegnuti svoj kolt. Obuzima ga sve jače nepovjerenje.

– Imam valjane dokaze, Clay – nastavi. – Netko je prisluškivao onaj dan kad vas je Ringo prisilio da napišete priznanje. Izgubljeni ste, Clay! A sada to želim još jedanput čuti iz vaših usta, lopove!

Izgovorio je to hladno i prijeteći. Ruka mu počiva na koltu. Iako samo blefira i još nije sasvim siguran, njegovo ponašanje djeluje prirodno.

U sebi se pak nada da će Perritt sa samo nekoliko riječi opovrgnuti njegovo blefiranje i ismijati ga. Bilo bi mu, zaista, draže da je ubojica Ringo. Tada bi sve bilo jednostavnije. U tom slučaju ne bi on – veliki Bully Tex Texterlee – morao priznati svoju zabludu. Tada ne bi bio prisiljen priznati da se Ballard bori za pravednu stvar, a Ringo, uistinu, zaslužuje vjernost svojih prijatelja.

Stoga čeka i oštro promatra Perritta. Vidi uzbuđenje na lijepom bankarevom licu, a iz izražaja lica što se neprekidno mijenja, može razaznati kako grozničavo razmišlja. Perritt je za nekoliko sekundi skovao nekoliko planova i odbacio ih.

Muk je. Samo potok tiho žubori. Čak su i konji nepomični.

Neka pčela zazuji i ponovno nestane.

Na Perrittovom čelu blistaju kapljice znoja. Odjednom je odlučio.

– Polagano, Texterlee, polagano – promrmlja nehajno se igrajući prstima suvratkom kaputa.

Sada odstupi nekoliko koraka natrag. Zastavši, hladno i zlorado iskrivi lice.

– Vi ste budala, Texterlee! No, dobro, ubio sam Davea. Htio bih posjedovati Prudence i ogromni ranč. Jim mi je bio na putu. Možda bi mu Prudence dala prednost, i možda je on bio – iako vam je onda otkazao posao predvodnika – pravi čovjek po vašem ukusu, Texterlee. Prudence, pak, sve dok bi živio Dave, ne bi postala glavnom nasljednicom. Zbog toga sam ubio Davea i pobri-
nuo se da sumnja padne na Ringa. Znao sam da je Ballard vjeran svojim prijateljima i da će se boriti. Sve se odlično odvijalo. Na žalost, nisam mogao znati da će Catherine lagati. Ta mi je djevojka pomrsila račune. Ringo se ponovno našao na slobodi. A Ballard...

– Dosta! – oštro ga prekine Bully Texterlee.

Istodobno potegne kolt iz opasača i naglo ga podigne uvis. Usmjeri otvor cijevi u Perritta ali je tada, u tom trenutku, i sam shvatio da gleda u otvor cijevi.

Metak ga je odbacio pola koraka natrag. Posegnuvši lijevom prema prsima, desnicom je pritisnuo obarač.

Vidjevši kako je Perritt lako zadrhtao, zateturio je naprijed

i još jedanput uperio kolt u svog protivnika.

No i ovaj put ga je Perritt preduhitrio. Bully Texterlee osjeti snažnu bol usred srca. Pao je na koljena. Njegova je ruka bez snage, ne može više držati oružje.

– Ti... si ... revolveraš, lopove!

Izustivši ove riječi, srušio se na lice.

I Perritt tetura, iako je samo lako ranjen u bok. Hini teško ranjenog. Pretpostavlja, naime, da je Ringo čuo pucnjavu, a možda čak i promatrao sve ovo.

Mora ga prevariti. Ringo mora steći dojam da je i Texterlee njega teško ranio.

Perritt hini pad i pri tome se kotrlja oko vlastite osi i zaustavlja na leđima. Još ima kolt kao da mu se, posegnuvši za njim, zgrčio u šaci. Leži zatvorenih očiju i čeka. Uskoro čuje topot kopita.

Brzo dojahavši, Ringo skoči s konja vrlo blizu mjestu borbe i koltom, spremnim da opali, prilazi bliže.

Prvo je kleknuo pokraj Texterleeja. To nije smio učiniti. Trebalo je da se najprije pobrine za Perritta.

Ostavivši ruku na zemlji, Perritt je podigao samo šaku i usmjerio kolt koso prema gore.

Pogodio je Ringa, a kad se on srušio preko Texterleeja, još je dvaput opalio. Ali meci odletješe u grmlje. Ringo, pak, nije više mogao uperiti revolver u Perritta.

Perritt teturajući ustade, rukavom obriše znoj s lica i teško dašćući promuklo promrmlja:

– Ovo sam jedva uspio!

Otkotrljavši sada Ringa s Texterleeja, brzo pretraži rančerove džepove. Nije našao svoje priznanje. Pretražujući Ringa, odjednom spozna da on uopće nije mrtav. Pogodio ga je u rame, ne u srce.

No, priznanje koje ga je Ringo prisilio da potpiše, nije našao ni u jednog od ova dva čovjeka. Zadrhtavši od straha, Perritt ogorčeno prokune. Usmjeri svoje oružje koso prema dolje.

Međutim, ipak nije mogao samo tako pucati u Ringa. Perritt još nikada nije ubio onesvištenog čovjeka. Njegovo je oklijevanje spasilo Ringu život.

Perritt je ponovno začuo topot kopita. Psujući, naglo se okrenuo. Opet je spreman na ubijanje. Lice mu oblijeva znoj. Sluti li već kako se sve ovo pretvara u lavinu što postaje sve žešća i ništa je više ne može zaustaviti?

Prepoznavši Prudence uplašeno zastenje. Djevojka brzo jaše prema njemu. Sigurno je slijedila oca. Ili je možda krenula u grad u posjet Perrittu.

Djevojka krikne i zaustavi konja. Baci se iz sedla poput spretne Indijanke. Perritt je ispustio revolver i raširio ruke.

– Mogao sam samo još ustrijeliti ubojicu, Prudy – promuklo izusti.

No kad se djevojka našla u njegovom naručju i privila svoje lice o njegova prsa, zadrhtao je cijelim tijelom. Odjednom je posumnjao da će moći nastaviti igrati svoju ulogu. No taj je osjećaj brzo nestao.

Čuje kako djevojka plače na njegovim prsima i prigušeno šapuće:

– Oh, Clay, Clay, pomози mi! Sada je i tata mrtav! Oh, u kakvoj sam nevolji, Clay!

Prudence se odjednom odmakne od njega i klekne pokraj svog mrtvog oca. Suze joj presuše. Njezino je lice ispod potamnjele kože blijedo i ukočeno. U očima blista hladna srdžba.

– Tata, sada je Ringo ubio i tebe – šapuće.

U istom trenutku začuje kako Ringo stenje duboko onesviješten.

Skočivši, Prudence se netremice zagleda u Ringa.

– Ubojica je još živ – zadašće stišćući šake.

– Da – reče Perritt iza nje.
– Nisam ga dobro pogodio. Još je živ.

– On treba da visi – uzburdano će Prudence. – Porota u Bowu ga mora osuditi i on mora biti obješen. A ovaj put ga ne može spasiti ni laž neke djevojke, a ni njegov prijatelj Jim. Kad bude obješen, bit ću sa svim svojim ljudima u Bowu i promatrati njegovo vješanje. Oh, sada sam ja gospodarica ranča TT! I nastaviti ću tamo gdje je moj otac morao prestat! Istjerat ću doseljenike iz zemlje i uništiti Ballarda. Hoćeš li mi pomoći, Clay?

– Pomagat ću ti u svemu – promuklo obeća Perritt.

– Onda stavi zavoj Ringu! Ne smije iskrvariti. Mora visiti, a njegovi mu prijatelji ovaj put neće smjeti pomoći! Odjahat ću sada u grad i dovesti kola.

Požurila je prema svom konju prije nego što je Perritt dobio nešto izustiti.

Odjednom začuje tihi smijeh s druge obale. I djevojka ga je

čula. Oboje pogledaše prijeko. I tada ugledaju braću Moore sa još nekoliko ljudi iz Skullvilla.

– Hej, što se tamo dogodilo? Možemo li pomoći? – poviče Dan Moore preko potoka i krene prijeko.

Perritt u sebi prokune.

Do vruga, pomisli, zar je danas cijeli svijet dogovarao ovdje sastanak?

Sada je sasvim siguran da će se ovo pretvoriti u lavinu.

– Možemo li pomoći? – ponovno zapita Dan Moore obrativši se ovaj put djevojci. Pri tome pristojno rukom posegne prema obodu šešira.

Prudence ne pozna ovog čovjeka. Odmahne glavom. Pokaže Ringa.

– Ovo je ubojica mogeg oca. Gospodin Perritt ga je uspio raniti. Hoću da ovaj čovjek bude previjen i otpremljen u Bow. On mora visiti!

Oči joj divlje i ljutito blistaju. U očima Dana Moorea zablistala poruga, ali razaznao ju je samo Perritt.

– Vrlo ste grubi, gospodo – promrmlja Dan Moore. – Grubi ste poput vašeg oca.

Tada dade znak svojim jahčima:

– Naprijed, mladići! Gospodjine su riječi prave zapovijedi!

Perritt uzme Prudence za ruku i odvede je malo dalje.

– Ovo su Dan Moore i njegova braća, oni su kradljivci stoke. Bojali su se tvog oca i zbog toga su ostali iza njega – reče.

Prudence se odmah okrene. Sjetila se da je tu i tamo čula o braći Moore. Oni su navodno opasni revolveraši.

– Gospodine Moore! –
grubo poviče.

On joj odmah pride.

– Mogu li učiniti još nešto
za vas, gospodo?

– Vi i vaši ljudi možete zara-
diti pet tisuća dolara.

– Kako? – otegnuto zapita
Dan.

– Dovedite mi Jima Bal-
larda i Matta Dunhilla žive,
Moore. Dopremite mi ta dva
čovjeka svezana pred noge.
Moji su ljudi sada na žalost...

– Da, znam, ljudi s ranča TT
su zauzeti doseljenicima – pre-
kine je on pažljivo je promatra-
jući. Tada klimne.

– Jasno, dovest ću vam Rin-
gove prijatelje. Imate li još
neku želju?

Prudencine oči ponovno za-
blistaše.

– Otjerajte Catherine Sorrel
s mosta! Da nije prije nekoliko
dana svojom laži omogućila
Ringu da ostane na slobodi,
moj otac ne bi sada bio mrtav!
Otjerajte tu djevojku iz zemlje!

– Morao bih, dakle, za pet
tisuća dolara obaviti dosta
prljavog posla za vas, gospodo.

– Moore se hladno nasmiješi.
Odjednom odmahne glavom.

– Protiv Catherine Sorrel
neću poduzimati ništa. Ali Bal-
larda ću vam staviti pred noge.

Ponovno posegnuvši za šeši-
rom, na trenutak oštro uperi
podrugljiv pogled u Perritta i
odjaše.

Prudence se okrene prema
svom konju.

– Odjahat ću na ranč i doni-
jeti očevo svečano odijelo. Bit
će potrebno pogrebniku.

Hladno je izgovorila te riječi,
bez suza u očima.

Perritt je otpratio do njezina
konja i pomogao da se vine u
sedlo. Ona odmah odjaše.

Dok je još gledao za njom,
polagano mu je prišao Dan
Moore. Sada ne prikriva po-
drugljivi smiješak.

– Perritte – blago izusti –
ti si najgori pokvarenjak kojeg
sam ikada sreo.

Perrittova se ruka naglo
trzne prema koltu ispod pa-
zuha.

Ali Moore se nije ni poma-
knuo, samo se još podrugljivije
nasmiješio.

Perritt zamijeti da Mooreova
braća drže svoje koltove u ruci.
I druga dva čovjeka, koji su sta-
vili Ringu povoj za nuždu, po-
gledaše prijeko.

– Pokušaj – reče Dan
Moore. Podigne ruku i pljusne
Perritta u lice.

– Pripazi – upozori ga tada
– sada si naš poslušni pas.
Dobit ćeš djevojku i ranč. Mi
ćemo ti pri tome pomoći. A kad
postaneš rančer, plaćat ćeš
nam, neprekidno ćeš nam pla-
ćati. A mi ćemo uzimati tvoju
stoku, ali ti nećeš ništa protiv
nas poduzimati. Namjestit ćeš
nas kao kauboje, a ja ću biti
tvoj predvodnik. Opljačkat
ćemo i tebe i onu ludu dje-
vojku sve do gole košulje. A ti
ćeš to morati podnositi, lopove.
Je li ti to jasno?

– Ne – zadašće Perritt, zna-
jući da je izgubljen.

Dan Moore još jače iskrivi
lice.

– Mi smo, naime, isto takvi
lopovi kao što si i ti. Sljedili
smo Ringa. Vidjeli smo ga
kako jaše i čuli smo pucnjavu.
I tada i opet pucnjavu. Ti si
sam ustrijelio Texterleea, a

onda si ubio i Ringa. Kalibar tvojeg kolta je manji od kalibra Ringovog oružja. Meci iz Tex-terleejevih prsa mogli bi se izvaditi. Ti si u našim rukama, Perritte. Sada si naš pas. A sve si to sebi sam umijesio. Istina, još ne znam jesmo li dovoljno pokvareni da ne upozorimo djevojku na istinu o tebi. Možda ćemo čekati samo dotle dok ne budemo uzeli stoku ranča TT. A za Ballarda ćemo se pobrinuti.

Perritt mu okrene leđa i stenjući uzdahne. Lavina ga je sa svojim događajima već zatrpala.

VII

Odjahavši sa svojim ljudima, Jim se još jednom okrenuo natrag i u istom trenutku zaželio da to uopće nije učinio.

Tamo, naime, stoje starci, žene, djeca, zaručnice i kćeri doseljenika i sitnih rančera.

To je nijema grupa prepuna straha i brige za ljude koji se moraju boriti.

Jim i Matt odvedoše ljude oko brežuljka i tada nakon nekoliko milja zaustavi se ispod nekog grebena.

Na drugoj se strani brežuljka kotrlja prema njima ogroman oblak prašine. Na čelu jaše pet jahača. Jim prepoznaje predvodnika Quaida.

Slijedi prva životinja – vođić, snažan bik izbljeditelj rogovima. I tada se gura val po val rogatih lubanja, košatih leđa i repova što se brzo micu. Najveći dio stada se zbog oblaka ne može razaznati.

Jim se okrene svojim ljudima.

– Pripazite! – poviče. – Sada imamo priliku jer su svi podijeljeni oko stada. Najprije moramo svladati petoricu revolveraša na čelu. Tada ćemo odjahati sa strane i iza stada unaokolo. Naći ćemo gotovo na sve protivnike pojedinačno ili u malim grupama. Ali morate biti brzi. Morate jahati poput vragova. Nemojte se dati zadržati, rastjerajte ih unao-kolo. Oni se ne smiju skupiti, jer bi tada bili jači od nas. Je li to jasno?

Ljudi na trenutak razmišljaju. Čuje se oštro disanje.

Tada se začuje glas Moela Duncana:

– Tako je, Jime! Čekamo samo tvoju zapovijed!

– Onda naprijed! Krenimo!

Jim potjera svog konja preko grebena brežuljka i niz drugu stranu padine. Kauboji s Mattovog i Jimovog ranča su desno i lijevo pokraj njega. Slijedi široka fronta doseljenika čiji konji nisu tako brzi kao životinje kauboja. Kad su prešli polovicu padine, otkrili su ih jahači na čelu stada.

Jim zamijeti kako je Quaid podigao ruku. Iz vrtloga prašine iskrslalo je još nekoliko jahača. I svi krenuše u napad.

Krici ljudi na konjima već su nadglasali buku stada.

Jim kao da ima oči samo za Quaida. Podbovši svog konja, stekao je stanovitu prednost ispred Matta i ostalih. Quaid ga je već prepoznao i potjerao svog konja. Iste tako odlučno naprijed da se i on našao malo ispred svojih jahača.

Predvodnik ranča TT prvi poče pucati.

Jim osjeti kako su dva metka prozujala tik pokraj njegove glave, a tada njegova ruka pruži dugu cijev kolta kao da mu je ona produženi kažiprst.

Već u trenutku kad je opalio, bio je svjestan da nije pogodio Quaida. Quaidov ogromni konj skočio je u istom trenutku preko nekog grma zabacivši glavu uvis.

Jimov se metak zarinuo u tu konjsku glavu. Životinja se srušila kao gromom pogodena. Quaid je vrlo teško pao na tlo i otkotrljao se u stranu kako bi izbjegao kopita. Pri tome je bijesno urlao. Jim je potjerao svog konja pokraj njega. Quaid se odupro i podigao uvis. Nije izgubio svoj kolt. Htio je opaliti u Jima, ali njegov ga je konj odgurnuo.

Quaid i opet leži u prašini. Jim je već prošao.

Quaidova snažna pojava nestade među jahačima koji su slijedili Jima.

Jim brzo i neumoljivo puca u čopor što ga je Quaid vodio u borbu. Gleda u otvor cijevi nekoliko koltova. Čuje kako ljudi promuklo urlaju, konji piskutavo ržu, a meci fijuču.

Matt i Kalispel se odjednom nadoše pokraj njega. Tu je iskrasnio i Noel koji je ispraznio obje cijevi svoje sačmarice.

Jim je mecima skinuo dva čovjeka iz sedla. Tada se njegov konj propeo. Jim je skočio s njega. Otkotrljao se na zemlju.

Neki mu se čovjek približavao. Ispalio je sve metke iz svog kolta i sada ga htio pregaziti konjem. Jim ga izbjegne

snažno skočivši. Svojim je posljednjim metkom pogodio tog čovjeka.

Sada je sve završeno.

Jim požuri svom konju koji se, teško dašćući, pokušava osoviti. Za njegov se stremen drži neki ranjenik. Prije nego je konj počeo vući ranjenika po zemlji, Jim mu je prišao. Smirio je životinju, oslobodio nogu ranjenog čovjeka, bacio se u sedlo i odjahao za svojim ljudima.

Iza njega ostadoše osupnutost i zbrka. Čuje i Quaidovo divlje urlanje, dopire odnekud iz uskovitlane prašine, ali se ne vraća natrag. Quaid je bez konja ionako isključen. A jahači što jašu ispred stada ne predstavljaju nikakvu opasnost.

Lijevo od Jima je stoka. Jim juri bočno od stada, a što se gušće ovdje kovitla prašina, to je vidik lošiji. Stado glasno riče. Stoka je odavno osjetila da se nešto dogodilo. Ali još se uvijek kreće.

Jim prode pokraj konja bez jahača, čiji je vlasnik neki doseljenik.

Malo poslije se ukloni pred beživotnim tijelom što raširenih ruku leži na zemlji. To je neki doseljenik. Bedrima usmjerivši konja nanovo napuni svoj kolt. Tik ispred njega trešte meci. Puške, sačmarice i koltovi ponovno rigaju vatru. Divlju viku boraca ponekad nadglasava rika stada.

Tada Jim ugleda pred sobom jahače u uskovitlanoj prašini. Projaše između njih. To su doseljenici, koji su zastali puneći svoje oružje.

Jim prode pokraj Noela, koji stenjući sjedi u sedlu i briše krv s lica. Desno od njega iskrsnuo je Sam Fischer. S njime je njegov sin, koji urla:

— Zaustavili su nas, do vraga!

— Tada pokušajte još jednom! — prodorno poviče Jim i tada istisne divlji borbeni krik Teksašana. Jim oštro podbada konja i juri dalje naprijed u gustu uskovitlanu prašinu.

Jednom je morao izbjeći nekoliko grla stoke koja su se odijelila od glavnine. Tada spozna da stado više ne tjeraju, nego su ga zaustavili.

Ispred njega su jahači, ali su oni ledima okrenuti njemu. Stigavši do njih, prepozna Mattovu mršavu pojavu. A tu su odjednom i Pete i Luke.

Svi oni grozničavom žurbom ponovo pune svoje koltove.

Matt viče:

— Hej, Jime! Gdje su naši gutači vatre? Ovdje naprijed ima vrelog olova!

Iza njega se pojave jahači. Noel vodi doseljenike. A svi slijeđe Jima.

Naidoše na četicu od desetak jahača. Jim poče prazniti svoj kolt. A on pogada.

Sudarivši se s nekim jahačem, uspio se održati u sedlu i udariti tog čovjeka drškom kolta preko lica. Pokraj njega urlaju drugi borci.

I tada su se probili.

Jim jaše dalje, zna da će se doseljenici iza njega pobrinuti za ostatak Quaidovih ljudi.

Stigli su do kraja stada. Pojavili su se Matt i Luke, ali Pete i Kalispel nedostaju. Noel je doveo nekoliko doseljenika.

— Hej! — poviče Jim. Jaše i ponovo puni kolt. Njegov je konj valjana životinja. Sam je od sebe izbjegao nekoliko grla stoke. Stado se već raspršilo.

Izišli su iz uskovitlane prašine i skrenuli lijevo. Dva ili tri jahača im dodoše ususret. Svi počеше ponovo pucati.

Tada je međutim stado podivljalo.

Glasanje stoke preraslo je u pravi orkan. Jim i njegovi ljudi, kao iskusni kauboji, znaju da je ovo pravi stampedo. Stado se ovdje, na svom zapadnom boku, previše uplašilo zbog divlje borbe.

Jasno, prošlo je neko vrijeme prije nego se stoka ponovno sredila i svladala pritisak stražnjih redova. Ali sada stado navire u širokoj fronti prema istoku. Zaista je prava sreća što Jim i njegovi ljudi još nisu bili na istočnom boku stada.

Ovo je snažan stampedo koji ostatak ljudi s ranča TT tjera ispred sebe i rastjeruje.

Jim zaustavi svog konja, obriše s lica vlažnu prašinu i čudi se da u njoj ima i krvi. Tek sada osjeti bol u lijevoj nadlaktici i desnom boku. Ali to su, jamačno, rane nastale zbog toga što ih je metak samo okrznuo.

Pridružiše mu se jahači. Svi ogorčeno i promuklo kunu, a većina od njih i krvari iz različitih rana.

Dovevši nekoliko doseljenika ovamo, Noel obriše krv s lica, pljune i piskutavo reče:

— Pobijedili smo! — U istom trenutku se mlitavo sruši iz sedla.

Topot stada koje riče postaje malo-pomalo slabiji. Izbezum-

ljena goveda trče brzo poput konja. Lagani vjetar tjera prašinu. Jim uzdahne i uspravi se u stremenu. Prijeko nekoliko jahača slijedi stado. Jim može dobro razaznati ogroman lik Jacka Quaida. Predvodnik jaše drugog konja. S ostatkom svojih ljudi, koji su se okupili, slijedi stado koje se raspršilo.

Osam milja istočnije pašnjak završava strmom padinom.

Ukoliko kauboji ranča TT ne budu mogli zaustaviti stado, vjerojatno će polovica stoke odjuriti u ponor.

– To bi bilo tako – reče Jim i pogleda ljude. Još uvijek dolazi poneki jahač. Neki stižu pješice, jer su izgubili svoje konje.

Pete je dojahao na konju ranča TT. Ispred njega leži Kalispel.

– Kalispel je mrtav – promuklo i ogorčeno izusti.

Luke, odjednom, strgne košulju sa sebe i zadašće:

– Netko mi mora zakrpati rupu u ledima.

Jim klizne iz sedla.

– Pokupimo mrtvace i pobrinimo se za ranjenike. Neka netko odjaše u Bow po liječnika. Moramo dobiti jedna kola. Naprijed, ljudi, znali ste unaprijed kako će biti teško!

– A nismo čak pravo ni pobijedili – javi se neki iscrpljen glas. – Ljudi s ranča TT nisu pobijedeni kako valja. Samo su odjurili za stadom. Uskoro će ponovno navaliti na nas. Sve će nas postrijeljati. Oh, a ja imam dobru ženu i četvero djece! Ne mogu izdržati! To je previše za mene!

Čovjek zajeca i drhtavom rukom obriše lice.

Jim ga promatra. Tada pogleda i ostale. Na mnogim licima razaznaje strah.

Ovi su se ljudi valjano borili, ali oni ne mogu postići besprijeckornu pobjedu. Nadali su se da će je zadobiti jednom jedinom borbom.

Ali nije tako.

Jim se turobno nasmiješi i pogleda Matta. Njegov prijatelj zadržće. Okrene se u sedlu i zaviče:

– Onda dopustite kaubojima ranča TT neka vas otjeraju do vraga! Već vidim kako će većina vas sada odustati i pobjeći. Ali ako se sada budete dali otjerati odavde, odasvud, kamo god dođete, otjerat će vas do vraga! Što mislite, kako su stočari stekli pašnjake? Morali su se boriti još teže i grublje protiv Indijanaca i protiv divljine, i to cijelim putem kojim su tjerovali svoju stoku. A vi mislite da možete jednostavno doći ovamo, a moćni će vam ljudi, poput Bullyja Texa, bez borbe prepustiti zemlju? Svagdje postoji neki dvonožni tigar. U današnje doba čovjek mora sebi izboriti svoja prava. Vi niste dovoljno okorjeli! Ballard je to već prije znao! Vi ste »mali ljudi«, a takvi ćete i cijeli život ostati! A vaša će djeca i djeca vaše djece biti »mali ljudi« koje će vječno i odasvud tjerati i oni će uvijek biti primorani bježati. Oh, samo odustanite!

Nitko nije odgovorio. Kad je sve bilo učinjeno, a ljudi su samo čekali liječnika iz Bowa i kola, Jim je prišao svom konju. Uzjahao je. Njegovi su jahači slijedili njegov primjer. Kalispela su privezali na konja.

Luke je, zahvaljujući Chuckovoj pomoći, uspio sjesti u sedlo.

Jim gleda zabrinutu grupu doseljenika.

– Ljudi s ranča TT ostavit će vas dva-tri dana na miru – suho reče. – Ako želite ostati u zemlji i nastaviti se boriti za vaša prava, onda mi to poručite. Mi ćemo vam pomoći koliko budemo mogli.

Jim potjera svog konja.

Matt ga slijedi.

Chuck mora podupirati Luka u sedlu.

Pete, pak, vodi sa sobom konja na kojeg je privezan mrtvi Kalispel.

Nakon nekoliko milja Matt podigne ruku u znak pozdrava i reče:

– Odjahat ću najprije na svoj ranč. Moram pustiti konje iz korala. Idućih se dana neću moći brinuti o tim životinjama. Izgladnjele bi i ožednjele. Uskoro ću vam se ponovno pridružiti.

Tada stigoše do mosta. Catherine im otvori pregradu. Ne izgovori ni riječi, samo podigne svoje blijedo lice i pogleda Jima. Jim zaustavi svog konja i pusti druge da prođu pokraj njega.

– Što je s tobom, Cat? – promuklo zapita.

Njezine usne dršću. Umorno odgovori:

– Braća Moore i Perritt su odveli Ringa u Bow, Jime. Ringo je teško ranjen. On je navodno ubio Bullyja Texa. Perritt i Prudence su ga zatekli pri tome. Najprije nisam htjela u to povjerovati. Ali prije jedva pola sata došla je preko mosta i Prudence. Otišla je na ranč po očevo svečano odijelo. Bila

je vrlo gruba prema meni. Mrzi me zato što sam svojom laži pomogla Ringu da ostane na slobodi. Rekla mi je da bi njezin otac još bio živ, da nisam...

Catherine zašutje i zajeca. Pride Jimovu konju i položi čelo na životinju.

Jim uzdahne. No, kad je taknuo djevojčino rame, ona se našla u njegovom zagrljaju.

Čvrsto je priljubivši uza se, nagne glavu i mirno i odlučno joj reče u uho:

– Ringo nije ubojica! Vjerujem Ringu! A ako je zaista ubio Texterleeja, onda je to bila poštena borba. Nemaš što žaliti, Cat, baš ništa! Uskoro ću razgovarati s Ringom. Uskoro ću sve znati. Ringo je bio za petama Perrittu, zar ne?

– Da, Perritt je jutros stigao preko mosta, sigurno je htio otići na ranč TT. Malo poslije stigao je Ringo. Bila sam zauzeta u staji i samo sam na trenutak pogledala kroz vrata. Mahnuo mi je i dobacio nekoliko šaljivih riječi. A ja cijelo vrijeme pitam samu sebe kako je mogao prije Perritta naići na Texterleeja, kad je prešao most poslije Perritta.

– To ću sve uskoro znati – promrmlja Jim. Primivši djevojku ispod brade, podigne joj lice i blago reče:

– Da mi Ringo nije prijatelj, Cat, odustao bih i odjahao s tobom u neku drugu zemlju. Ali s tobom, Cat!... Oh, borili smo se s doseljenicima protiv kauboja ranča TT. Bitka je završila neodlučno. A ja sam baš maločas proklinjao doseljenike jer će oni, jamačno, odustati. A sada sam i sam odjednom zaže-

lio odustati. Ne bih želio više vidjeti ni jednog mrtvaca, a ni krv.

– Ali ti si ipak borac, Jime! Ti ne bi odjahao daleko. Uskoro bi se okrenuo i završio borbu.

– Dobro me poznaš, Cat, možda bolje no što i ja sebe poznam. Vjerojatno bih se vrlo brzo ponovno okrenuo.

– Poznam te tako dobro zato što te volim – prošaputa djevojka oslobodivši ga se.

Ali on posegne za njom i ponovno je priljubi uza se.

– Za posljednjih sam sati spoznao kakva sam budala bio, Cat.

Jim se nagne i nježno poljubi njezine usne. Tada se brzo vine na konja i odjaše za svojim ljudima.

– Oh, Jime – prošaputa Catherine gledajući za njim.

VIII

Ujahavši u grad, zamijetiše posvuda grupice ljudi kako razgovaraju na nogostupima.

Sve se oči usmjeriše u jahače koji jašu prema liječnikovoj kući. Ovdje već stoji laka zaprežna dvokolica. A iz kuće izade liječnik sa svojom crnom kožnom torbom.

– Doktore – pozove ga Jim iz sedla – prije nego se odvezete doseljenicima, izvadit ćete najprije Lukeu metak iz ramena.

Chuck i Pete moraju gotovo nositi predvodnika koji stenje od boli. Kad ga položiše na stol presvučen kožom, a liječnik izvadi svoje instrumente, Jim zapita:

– Što je s Ringom?

– Metak mu je prošao tik pokraj srčanog mišića. Proći će dosta vremena prije nego što bude dovoljno zdrav da vlastitim nogama može stajati ispod užeta.

Jim odgurne svoj šešir na zatiljak.

– Leži li u zatvoru?

– Da, tamo ima meki krevet – ljutito odgovori liječnik i pride Lukeu.

Kad je Jim izišao na ulicu, prišao mu je šerif koji ga je ovdje čekao.

– Prudence Texterlee i Clay Perritt su već izjavili u zapisnik...

– Znam, Wyatte, znam! – Jim odmahne rukom. – Ali mogu razgovarati s Ringom, zar ne?

Wyatt Lane oklijevajući klimne i promrmlja:

– Možeš ga pogledati. On ti je prijatelj. Na tvom mjestu pozvao bih dobrog odvjetnika, iako će ga porota, kad bude mogao stajati na vlastitim nogama, zacijelo proglasiti krivim. Još uvijek vjeruješ Ringu?

– Što je čovjek ako ne vjeruje u svoje prijatelje? – odgovori Jim i ode. Šerif ostade stajati na svom mjestu.

Jedna je od ćelija otvorena, na inače tvrdom drvenom ležaju je strunjača. Na njoj leži Ringo. Pokriven je sa dva pokrivača gotovo do brade.

Pokraj Ringa sjedi stari gradski pisar koji je istodobno i šerifov pomoćnik i čuvar zatvora. Ustavši, promrmlja:

– Ringo će se začas probuditi. Donijet ću vrč vina.

Stari čovjek htjede izaći iz ćelije, ali ga Jim zaustavi:

– Plaćat ću ti svaki dan jedan dolar, Ovene, i preuzet ću na se sve troškove. Hoćeš li se brinuti o Ringu?

– Hoću, a činio bih to i bez tvojih dolara – odgovori Oven i izide.

Jim sjedne na drveni stolac bez naslona. Čeka da se Ringo osvijesti. Šerif stoji neko vrijeme oslonjen o rešetke vrata, a onda napusti ćeliju.

– Moram promatrati ulicu, Jime! Ako bi, naime, kauboji s ranča TT stigli u grad, ja bih izgubio kontrolu. Bilo bi mi drago, Jime, kad bi ti napustio grad prije nego djevojka okupi svoje jahače. Mi ćemo se pobrinuti za Ringa.

Šerif htjede izaći, ali ga zaustavi Jimovo pitanje:

– Vjeruješ li i ti, Wyatte, da ga je Ringo ustrijelio?

Šerif zastade.

– Nije uopće važno što vjerujemo ti i ja, Jime, važni su jedino svjedoci i porota. Ako pitaš mene, vjerujem da je to bila poštena borba revolverima. Ali jedini je očevidac bio Perritt, barem on tako tvrdi. Prudence je samo čula pucnjavu. Možda bi spretni odvjetnik...

Šerif zašuti i izide.

Ringo iznenada otvori oči kao da je već dugo pri svijesti. No mogao je samo umorno iskriviti lice.

– Zadajem... ti... mnogo... briga.

– Svakog čovjeka ponekad zadesi »smola«, mladiću. A ako ne uspije sam, pomognu mu njegovi prijatelji. Matt i ja još uvijek sjedimo u sedlu. Radije mi ispričaj kako se to dogodilo s Texterleejem.

– Jime, – promuklo procijedi Ringo kroza zube – ako mi ti i Matt budete i dalje ostali vjerni, uskoro ćete me slijediti u pakao – no, sve to nije namijenjeno meni, nego tebi.

Ringa na trenutak zašuti.

– Perritt je onaj pravi lopov – nastavi. – Perritt je ubio Texterleeja. Braća Moore rade za Perritta.

Ringa ukratko ispriča sve što se dosad dogodilo. Tegobno još napomene:

– Drži se braće Moore, Jime. A ukoliko Bully Texterlee nije imao priznanje u džepu, onda ga je zaključao u svoju blagajnu na ranču. Trebalo bi da Prudence pročita to priznanje. Jime...

Ringa je govorio sve slabijim glasom. Odjednom se opet onesvijestio.

Stari Oven ude i promrmlja:

– Opet se onesvijestio prije nego što sam mu mogao dati malo vina. Do vraga, Jime, ja...

– Samo se brini dobro o njemu, Ovene – reče Jim i izađe. starac dovikne za njim.

– Pripazi Jime! Tu vani su braća Moore!

Jim ga je čuo.

Prije nego što je zakoračio na ulicu, malo je podigao svoj kolt za opasačem. Sada prilično sigurno zna da Moorovi rade za ranč TT jer su oni doveli Ringa u grad.

Polagano izide na ulicu.

Još prije jedan sat ovdje su se nalazile grupice ljudi i raspravljalje. Sada mještani promatraju ulicu samo još kroz prozore.

Jim polagano pride ogradi nogostupa i pažljivo pogleda unaokolo.

Dan Moore i njegova dva brata, Abel i Lee, stoje ispred hotela. Na prozoru hotelske sobe pokaže se Prudence. Nertremice se zagleda u Jima. Per-ritt stoji pokraj ulaza u banku, puši cigaru.

Šerif stoji podignutih ruku ispred dućana. Jedan od bandita iz Skullvilla pritišće mu kolt o leđa. Jim se nagnuo naprijed kako bi mogao bolje nadzirati ulicu.

Zapita samoga sebe gdje su Chuck i Pete.

Tada ugleda nekog čovjeka kako izlazi iz liječnikove kuće i daje znak braći Moore. Jimove se usne suziše.

Sada sve razumije.

Šerif je isključen zato što je htio zaustaviti braću Moore. Chucka i Peta su razbojnici iznenadili pokraj Lukea.

Jim vidi kako čovjek ispred liječnikove kuće poteže svoj kolt.

Tada iziđoše Pete i Luke ruku podignutih uvis. Slijede ih druga dva čovjeka. Jedan ima kolt, a drugi sačmaricu, spremne da opale. Chuck i Pete su razoružani. Potjerali su ih preko ceste i moraju stati pokraj zida trgovine stočnom hranom.

Iako šerifu prijeti naoružani čovjek naglo se okrenuo. Razbojnik nije opalio, ali je tresnuo šerifa koltom po glavi. Wyatt je zateturao, a razbojnik ga je još jednom udario. U prijetućoj tišini na ulici, začuo se tresak kad se šerif srušio na daske nogostupa.

Jimu je napokon sve jasno. Zna kako igra treba da završi. Svi su žetoni podijeljeni, svaki je od sudionika zauzeo svoje

mjesto. Jim pogleda prema prozoru hotela. Prudence nehaljno diže ruku i miče uvojak sa čela.

Tri brata Moore polagano dolaze preko ceste. Usred kolnika zastadoše. Samo Dane Moore učini još korak naprijed. Podigne ruke i pokaže Jimu otvorene dlanove.

— Odložili smo naše oružje Ballarde. Nenaoružani smo. Sada ću te napasti golim šakama. No, što je? Hoćeš li puhati u mene, ponosni Jime?

Čudno je iskrivio lice.

Jim palcem odgurne svoj šešir na zatiljak.

— A zašto tako divlje želiš borbu, Dane?

— Želja jedne gospode, meni je zapovijed — Dan se naceri.

— Danas je dan kad ću ti vratiti batine što sam ih jednom dobio od tebe. Hajde, dodi, veliki Jime! Danas je tvoj crni dan!

Jim još jednom pogleda prema hotelskom prozoru. Tada čuje Dana Moorea kako govori:

— Samo nas nemoj pokušati koltom istjerati iz grada, Jime. Mi smo bez oružja. Želimo te samo istući. Ali ako posegneš za koltom, opalit će oružje iz trgovine sedlima. Od tamo te jedan naš prijatelj ima na nišanu. Samo dodi! Mogao si pobijediti Jacka Quaida! Vidjet ćemo hoćeš li izići na kraj s nama, Mooreovima.

— Naše su mogućnosti prema tebi samo tri naprama jedan. Kreni sada, Ballarde!

Jim pogleda prema trgovini sedlima. U polutami prostorije razaznaje strijelca s puškom. Polagano izdahne zrak. Točno

ŽIVOT

ljubavni
roman izlazi
svakog tjedna
(u utorak)
cijena
7 dinara

LASO

western roman
izlazi
svakog tjedna
(u petak)
cijena 7 dinara

SIRIUS

biblioteka
znanstvene
fantastike
izlazi svakog 5.
u mjesecu
cijena 10 dinara

TRAG

biblioteka
kriminalističkih
romana izlazi
svakih 14 dana
cijena 10 dinara

ALAN FORD

super strip
izlazi
svakih 14 dana
(u srijedu)
cijena 6 dinara

POPAJ

strip-zabavnik
izlazi svakih
14 dana
(u ponedjeljak)
cijena 5 dinara

TOM I JERRY

Vrtrep-strip
za djecu izlazi
svakih 14 dana
(u srijedu)
cijena 5 dinara

zna da je predan na milost i nemilost razbojnicima.

Perritt polagano krene od banke duž nogostupa. Dvadeset metara ispred Jima zastane i tiho mu dobaci:

— Ne računaj na moju pomoć, Jime. Ti si prijatelj ubojice, a i vodio si doseljenike protiv ranča TT. Sada će te opametiti. Ja samo promatram!

Odbacivši cigaru, on se okrene i vrati do banke.

Jim se ponovo okrene Mooreovima. Oni su se polagano približili, a sada stoje ispod ograde. Jim ogorčeno klimne. Njegove ruke odvezuju kopču opasača. Objesi ga preko ograde i skine šešir.

— Dodite — obrati se sada trojici braće.

Ovo je borba u kojoj se ne poštuju nikakva pravila. Braća Moore su zla. Za svog divljeg i nasilničkog života prošli su stotine borbi u salunima. A sada žele nemilosrdno istući jednog čovjeka.

Prvi je stigao Lee Moore i bijesno navalio na Jima. Srušiše se iznad ruba povišenog daščanog nogostupa. Lee Moore je svom snagom stegnuo Jima. Htio ga je ovako čvrsto držati dok ne stignu njegova braća.

Jim ga se oslobodio. Pri tome mu se košulja razderala u krpe. Zateturao je i naglo se okrenuo kako bi dočekao napad Dana Moora. Zarinuo je svom snagom šaku u Danovo lice.

No stigao je Abel, a Lee se odostraga dokotrljao do Jimovih nogu. Srušio se.

Tada sva trojica navalište na njega.

Debela se prašina kolnika uskovitlala i pretvorila u gusti oblak.

Mnogi gledatelji jedva i mogu nešto vidjeti. Četiri čovjeka, međusobno isprepletena, neprekidno se kotrljaju. Ponekad je neki od Mooreovih izgurao iz klupka i poledice leti na kolnik. Ali Mooreovi se uvijek nanovo bacaju na protivnika koji vodi svoju osamljenu borbu protiv njih.

Jim ih snažno udara nogama, glavom i šakama. Odjednom, na trenutak izgubi svijest. Trajalo je to samo nekoliko sekundi ali, kad se ponovo htio pokrenuti, dva su brata klečala na njegovim rukama. Dan Moore mu je sjedio na trbuhu i udarao desno i lijevo Jimovu glavu.

Nakon nekoliko udaraca, Jim se i opet onesvijestio.

Ponovno se osvijestivši, pokušao je i treći put. Ali tri brata Moore su previše.

Odjednom, Jim ni za što više ne zna.

Probudio se kad su na njega izlili kabao vode. Hladni mlaz ga je pogodio usred bolnog lica. I opet može vidjeti, a osjeća boli u cijelom tijelu.

Tada ga pogodi tuš iz drugog kabla.

Neko vrijeme leži, teško dišući, uvlači zrak u sebe. Otkotrlja se u stranu.

Tik ispred sebe zamijeti elegantne jahaće ženske čizme, zatim rub jahaće haljine. Njegov se pogled vine duž vitkog lika.

Prudence!

On pak leži ispred ulaza hotela. Mooreovi su ga dovukli

tamo. Prudence je sišla na ulicu.

Netremice ga promatra.

– Jime Ballard! – odsječno reče. – Možeš li me čuti, Ballarde?

– Budalo – zadašće Jim. – Ti zaslijepljena budalo!

– Pomozite mu da se osovi na noge – reče djevojka. Quaid pride Jimu i uhvati ga za pojas hlaća i zatiljak.

Tada Prudence hladno reče:

– Stao si na stranu neprijatelja mog ranča, Jime. Tvoj prijatelj mi je ubio brata i oca. Vodio si doseljenike u borbi protiv nas. Bio si mi prijateljem, Jime. Bio si osim mog oca najponosniji čovjek u ovoj zemlji. Smatrali su te najboljim i najopasnijim borcem. Ali sada više nisi ništa! Sada će svi ostali uvidjeti koliko je moćan ranč TT. Zavladat će mir, a mi ćemo moći nesmetano objesiti ubojicu kad tebe više ne bude u zemlji, Jime.

Ona zašuti. Tada se obrati Quaidu.

– Jack – hladno i grubo izusti. – Neću da on bude ubijen. Ali hoću da ponosni Ballard proklinje sat u kojem se odlučio za svog prijatelja Ringa. Tako mora biti!

Okrenuvši se, ode natrag u hotel. Quaid grubo zgrabi Jima.

– Mog konja i laso! – zauzrla s divljom radošću.

Jim nema snage da se brani.

Osim toga, sada ga drži nekoliko kauboja ranča TT. Ispod ruku i oko gornjeg dijela tijela oviše mu omću lasa. Drugi kraj lasa je pričvršćen o Quaidovu jabučicu sedla.

Tada Quaid polagano poče

jahati. Jim mora krenuti vlastitim nogama, ako se ne želi već ovdje u gradu povlačiti po prašini.

Sve je stanovništvo grada na ulici i promatra kako Quaid lasom vuče ponosnog Jima iza svog konja.

Cijeli se grad potčinjava moći ranča TT.

Dok je Jim teturao na uzici lasa pokraj banke, iziđe iz nje tri brata Moore. Njihova su lica obilježena Jimovim šakama. Odjeća im je razderana u borbi.

Ali se cerekaju.

Dan Moore još trpa svežanj novčanica u džep. A i džepovi košulja njegove braće dobro su napunjeni.

Podigli su u Perritta pet tisuća dolara što im je obećala Prudence jer su joj oni položili Jima ispred nogu.

Nitko ne zna da im je i Perritt morao iz vlastitog džepa dati pet tisuća dolara jer su mu zaprijetili da će inače ispričati štošta u vezi sa smrću Bullyja Texterleeja.

Proklinjući isplatio im je novac.

Sada stoje ispred banke s džepovima punim novaca i promatraju kako Quaid vuče Jima iz grada.

Stigavši iza Quaidova konja do izlaska iz grada, Jim zamijeti kako desno pokraj ceste leže dva strahovito isprebijana čovjeka. Pokraj njih stoje dva konja kojima vise uzde. Jim po tim konjima razazna da ovo mogu biti samo Chuck i Pete. Bio je još neosviješten kad je u grad stigla grupa kauboja ranča TT i zamijenila braću Moore.

Quaid se okrene u sedlu i podrugljivo iskrivi lice.

— Kladio bih se, Jime, da nećeš izdržati ni deset milja! Jesi li vidio kako tvoji ljudi leže u prašini? Oh, kad budu ponovno imali snage da se popnu u sedla, odjahat će iz zemlje. S tobom je završeno, Jime! Idućih ću te sati slomiti. I to na grub način!

Sada pušta konja da trči malo brže. Za Jima počinje pakao. Cijelo ga tijelo boli. Mooreovi su ga tako ispremlatili da je pravo čudo što još uopće može stajati na nogama.

Jednom je posrnuo i poletio u prašinu puta. Quaid ga je nekoliko metara vukao po zemlji, a onda je zaustavio konja.

— No, Jime? — zapita. — Jesi li već gotov? Znači, moram te vući po zemlji.

Okrutno se nasmijavši, savije cigaretu i pripali je.

Pušeći, bezizražajna lica promatra Jima kako se muči da bi se osovio na noge. Tada nastavi jahati.

Jim posrće iza njega, teško dišući, prepun jada i boli. Jim je sada osamljen, izgubljen čovjek. Jednostavno, nema nikakvih nada.

Tako se približiše mostu na kojem Catherine ubire mostarinu.

Pred Jimovim je očima crvena, a onda tamna magla. Ništa više ne vidi jer je već napola onesviješten.

Zbog toga što Jim ništa ne vidi nego samo slijepo tetura iza lasa, a svu snagu upotrebljava zato da bi se održao na nogama, i ne zamjećuje što se promijenilo na mostu.

Srušena je Catherineina staja. Njezina krava, koja joj je davala mlijeko, leži ispred staje ubijena. Ispred drvenjare je njezin razlupani namještaj, peć, kuhinjsko posuđe i razderane haljine.

Jim ništa od toga ne vidi. Niti zna da su to učinili razbješnjeli jahači ranča TT na svom putu u grad.

Catherine je stajala pokraj svog upropaštenog namještaja kad je Quaid, sa svojim zarobljenikom, stigao u njezino vidno polje. Morala je dva puta dobro pogledati prije nego što je prepoznala Jima i shvatila što se sve dogodilo.

Pritrčala je Quaidovom konju, čvrsto se uhvatila za stremen i povikala:

— Lopove! Oslobodi ga! Moraš osloboditi Jima! Što zahtijevaš od mene da ga...

On je glasnim smijehom prekine i zaustavi svog konja.

— Ta, ja nisam budala — reče iskrivivši lice. — Kad bih ga oslobodio prije nego što bude do kraja skrhan, on bi se brzo oporavio, nabavio kolt i došao po moj skalp. Ne, moram ga do kraja uništiti tako da će ga kasnije moći puhnuvši srušiti svaki trećerazredni kauboj. A neću se upuštati ni u kakvu trgovinu s tobom, ponosna i lijepa moja! Kad sutra ponovno dodem ovamo ako te još ovdje nadem, uzet ću od tebe sve što budem htio.

Podlo se nasmijavši, izvuče nogu iz stremena i odgurne djevojku. Catherine od udarca padne na zemlju.

Quaid odjaše dalje, a Jim – koji se malo odmorio posrćući opet krene.

Nije od ove upadice ništa shvatio. Njegov razum više ne radi. Nalik je na pijanca. Samo vrlo duboko u njemu još postoji volja da se ne sruši nego da ostane – na nogama. Slijep je i gluh za svoju okolinu. Sluša samo nemilosrdno potezanja lasa. A posrćući preko mosta i ne zna da Catherine trči pokraj njega, pokušava odvezati omču i osloboditi ga.

No, Quaid s jabučice sedla skida svoj dugi bič za bikove i brzo ga u zraku odmata.

– Gaduro! – urla. – Moram li te bičem otjerati od njega ili da te privežem drugim lasom? Ballard je izgubio, djevojko! Njegovi su prijatelji izgubili! A ti ćeš nam odstupiti most inače...

Catherine, zaostavši, padne na koljena. Suze joj cure niz obraze, jeca prepuna tuge. Da ima oružje...

Daleko, na sjeveroistoku, pojavljuje se između brežuljaka jedan jedini jahač.

Čovjek i konj su najprije zajedno samo pedalj veliki.

Catherine ipak vjeruje da bi taj jahač mogao biti Matt. Mat-tovo malo uzgajalište konja nalazi se tamo iza brežuljaka u usjeku planinskog zida.

Djevojka čeka.

Deset minuta poslije jahač je dovoljno blizu da ga može prepoznati. Da, ovo je uistinu Matt.

Catherine uzdahne. Tada podigne svoju suknju do iznad koljena i potrči preko mosta u susret jahaču.

Kad se Jim, treći put srušio na tlo, Quaid je opet pričekao da ustane. Udobno sjedeći u sedlu, zavio je cigaretu.

– Ballarde, popušit ću ovu cigaretu – reče. – Kad je popušim, moraš ustati, inače ću te odvući u pakao.

Nakon toga s užitkom puši i neprekidno promatra Jima koji teško dašće na zemlji. Jim je izgubio svu snagu.

– Ustani! – zapovijedi Quaid.

Jedva dišući, Jim podvuče jedno koljeno ispod donjeg dijela tijela i malo se podigne. Ali ruke mu otkazaše poslušnost. Sruši se na lice. Quaid zamahne bičem i opali njime Jima po leđima. Jim se i opet tegobno osovi na noge.

– Eto, vidiš, Ballarde – promrmlja Quaid. – Ipak sam znao da još uvijek možeš.

Quaid jaše dalje.

Jim posrće iza njega. Još se dvaput srušio i ponovno osvio.

Desno od njega pojavilo se duboko uleknuće u kojem je mala bara. Bara je okružena visokim grmljem, ali na nekoliko se mjesta može lako prići vodi.

Quaid odluči svom zarobljeniku priuštiti osvježavajuću kupelj. Tako će Jim duže izdržati i on će ga moći još jače izmrcvariti.

Quaid odjaše dolje.

Jim se i opet srušio, ali ga je Quaid ovaj put povukao za sobom kroz grmlje, koso preko bare.

Tada je sjahao, leđima se oslonio o svog konja i opet zavio cigaretu.

Pušeći se zlurado obratio Jimu:

– Možeš se malo okupati, prijatelju! Malo se osvježi, jer će naša zabava tada duže potrajati! Naprijed, otpuži u vodu i osvježi se!

Ali Jim se više ne miče.

Tada mu Quaid pride i zarine vršak čizme u slabine.

– Naprijed, Jime!

Jim teško dašće:

– Sada je dosta, sada me moraš ubiti!

Quaid povuče još nekoliko dimova, baci cigaretu i pride svom konju. Uzjahavši, zareži:

– No, dobro, onda ću te nekoliko puta na lasu provući kroz baru.

Upravo kad htjede krenuti, začuje se glas postrance od njega.

– Sada je dosta, Jack!

Quaid naglo okrene glavu.

Zamijeti Matta kako stoji između dva grma.

Quaidova se ruka brzo spusti na držak kolta.

No Matt je brži.

Sa tri je metka skinuo visokog i krupnog predvodnika s konja. Tada brzo skoči do konja, jer je životinja zajedno s Jimom na lasu htjela pobjeći.

Smirivši konja Matt odveže laso. Prilazeći Jimu, prođe pokraj Quaida.

On još jednom podigne glavu i promrmlja:

– Do vraga...

IX

Tri sata kasnije, Matt je pomogao svom još uvijek silno iscrpljenom prijatelju da se popne na Quaidovog konja.

Jim se može samo pridržavati za jabučicu sedla. Čuje kako Matt govori.

– Nećemo jahati daleko, prijatelju. Ljudi s ranča TT uskoro će krenuti u potragu za nama. Zbog toga ćemo odjahati najbliže što je moguće ranču TT i tamo se sakriti u neki šumarak. Neće ni pretpostavljati da ćemo biti u neposrednoj blizini ranča. Imam hrane u bisagama. Moći ćeš se odmoriti, prijatelju. A za tebe sam uzeo Quaidov revolver.

Začuvši to Jim zadovoljno uzdahne.

Jim je spavao šesnaest sati poput mrtvaca i ne osjetivši kako mu prijatelj pere i hladi rane.

Kad se Jim probudio, opet je bio dan. Tražio je da nešto pojede. Nakon toga reče:

– Potrebna su mi još dvadeset i četiri sata sna, a onda mogu ponovno krenuti u rat.

Drugi se put probudio uvečer.

Hodao je duže od jednog sata između drveća. Tada su se oba čovjeka najela i potrbuške legla na greben brežuljika.

Matt sada obavijesti Jima.

– Prudence se prije dva sata vratila iz grada. Danas je tamo zakopan njezin otac. S njome je bilo nekoliko kauboja, ali većina ih je ponovno napustila ranč. Kladio bih se da cijela ta banda grozničavo traži Quaida i tebe, Jime. Što ćemo učiniti?

Jim neko vrijeme netremice promatra svjetla ranča.

– Spavat ćemo. A sutra ćemo čekati dok ne dode Perritt. Ne vjerujem da će ostaviti Prudence dugo samu, pogotovu stoga što će mu ona javiti

HITCHCOCK

bira za vas

**Na 144 stranice najbolje kriminalističke pri-
povijetke poznatih svjetskih autora u iz-
boru Alfreda Hitchcocka!**

netom joj polože mrtvog Quaida pred noge. Perritt će doći ovamo i preuzeti zapovjedništvo. Čekaj, upravo mi je nešto drugo palo na um. Otići ćemo sada po Prudence i s njome negdje drugdje čekati Perritta. Otet ćemo djevojku, da, otet ćemo je!

Matt je pristao na Jimov plan.

Već je odavno prošla ponoć. Prudence čeka na verandi. Nekoliko se jahača vraća. Dovode sa sobom konja na kojem je čvrsto vezana krupna pojava. Jedan od jahača pride verandi, skine šešir i reče:

— Našli smo Quaida mrtvog pokraj neke bare. Iz tragova smo pročitali da je Ballarda oslobodio neki prijatelj. Mogao je to učiniti samo Matt Dunhill.

Saslušavši tu vijest, Prudence podigne glavu i odlučno izjavi:

— Sada je, dakle, dosta! Dajem nagradu od deset tisuća dolara za Ballardovu glavu. Za Dunhillovu pet tisuća dolara. Pobrinite se da svi jahači odmah krenu u potragu!

Prudence ode u kuću.

Netom je zakoračila u očevu radnu sogu, netko joj oduzme svjetiljku iz ruke. Drugi se čovjek nađe iza nje i stavi joj ruku na usta.

— Ako ne budeš razumna, svezat ćemo te i strpati ti nešto u usta — izgovori Jim.

Djevojka se pokušala boriti, ali ju je Jim čvrsto držao. Dunhill skine s kuke na zidu laso. Zamotavši djevojku u pokrivač, zavezaše joj rubac preko usta i odnesoše je kroz stražnja vrata kuće.

Popeli su se uz pošumljenu padinu i stigli do svojih konja.

Budući da Jim sada jaše Quaidovog konja, a on je naviknut na vrlo teškog jahača, Jim je stavio svezanu djevojku ispred sebe.

Tada šuteći odjahaše. Našavši se izvan dometa glasova s ranča, zaustaviše konje. Jim oslobodi Prudence lasa, oslobodi joj usta i promrmlja:

— Ako ponovno poludiš, opet ću te svezati.

Prudence zafrkće poput bijesne mačke ali ostade ukočeno sjediti na velikom konju.

— Sto hoćeš od mene? — zapita. — Jesam li sada talac za Ringa? Ili želiš i opet spasiti svoj jadni život? Oh, ovo ovdje je Matt Dunhill. Jedan od vas je ubio Quaida. Zbog toga...

— Quaidova smrt ide na tvoj račun, Prudence — promrmlja Jim. — A ote li smo te samo zato da bismo ti otvorili oči da doznaš sve o tvom čovjeku. Da si pažljivo pregledala papire svog oca, našla bi priznanje pravog ubojice. No vjerojatno si, zaslijepljena kakva jesi, povjerovala ubojici da je to priznanje laž. Ali uskoro ćeš sve shvatiti. Silno me zanima kako ćeš se tada ponašati.

Tek nakon nekog vremena Prudence progovori:

— Vi ste me ote li! Zbog toga ćete posjetiti! U ovoj zemlji ne smije prljavi lopov staviti ruke na pošteni djevojku. Zbog toga su već mnogi muškarci bili obješeni ili izbičevani. Samo pričekajte!

— Da, pričekajmo — ogorčeno zareži Jim. — Znači, Catherine Sorrel, očito, nije pošteni djevojka, zar ne? Tvoji su

joj kauboji uništili cijelo kućanstvo i ubili kravu koja joj je davala mlijeko. Tvoji su ljudi poput čopora bandita napali njezin posjed. I za to si odgovorna ti, Prudence. Isto tako i za braću Moore koje ću uskoro likvidirati. Da si imala više povjerenja u mene, možda bi tvoj otac još bio živ. Međutim, smatrala si Perritta pravim čovjekom. Otvorit ćemo ti oči.

Perritt, zaista, ne može dugo izdržati bez bogate vlasnice ranča, a pogotovu nakon što je od jahača ranča TT doznao da je Quaid mrtav a Jim uspio pobjeći. Odjahao je rano ujutro na brzom konju što ga je uzeo iz staje za unajmljivanje.

Polu sata poslije stigao je do mjesta gdje ga je napao Ringo i pod prijetnjom smrti iznudio od njega priznanje.

Pokraj vode stoji Quaidov konj a i neki čovjek koji kao da se zbog iscrpljenosti srušio iz sedla.

Izvukavši kolt, Perritt jaše dolje. Kad je bio dovoljno blizu, čovjek se pomakne i uspravi.

To je Jim.

Perritt je već ustanovio da je Jimov opasač prazan i zato, podrugljivo se smiješeći, dojaše do njega i tada klizne iz sedla. Pri tome mu je oružje upereno u Jima.

— No sada te napokon imam Jime, zar ne? Očito si se htio ovdje malo odmoriti i zaspao si. Odmah ću ti pomoći da se preseliš u vječni san, budalo! Uvidiš li da sam dobio igru?

— Čini se da je tako — promrmlja Jim i obriše svoje još uvijek otečeno lice. — Očito, dobio si igru, a Ringo će posjetiti zbog ubojstava koja si ti izvr-

šio. Ti ćeš, pak, dobiti djevojku i ranč. Zaista, čini se da si pobije-dio.

Jim polagano sjedne na panj i bezizražajno promatra Perritta.

— Samo pucaj — zareži.

— Odmah.

Perritt iskrivi lice i sumnjičavo se ogleda unaokolo.

— Čuo sam da te Dunhill oslobodio iz Quaidovih ruku. Gdje je on?

— Bilo mu je dosta. Napustio je zemlju. Ostao sam samo ja — ogorčeno reče Jim i pljune Perrittu ispred nogu.

— Pucaj već jednom!

— Odmah, Jime. Htio bih ti samo objasniti kakva si budala bio. Bully Texterlee te dobro podnosio, iako više nisi htio biti njegovim predvodnikom. Imao si dobre mogućnosti kod Prudence jer je njezin otac bio na tvojoj strani. Texterlee je želio da mu postaneš zetom. Tada bi jednog dana upravljao velikim rančom, a Texterlee bi bezbrižno sjedio na suncu i čekao unučad. Međutim, ja sam vam svima pomrsio račune. Da, ja sam ubio Davea kako bi sumnja pala na Ringa. Znao sam da ćeš stati na stranu svojih prijatelja. A da Catherine nije lagala, već bi onda bio ubijen u Bowu zajedno s Ringom. Ringo mi je neprekidno bio za petama...

Perritt teško uzdahne i nastavi:

— ... Čak je iznudio priznanje od mene. Nekako je dospjelo u Texterleejeve ruke. On me pozvao na odgovornost. No, budući da sam znao da mi je Ringo za petama, ubio sam starca i pričekao Ringa. I sada

je sve završeno. Prudence me treba. Možda me čak i voli. U svakom slučaju, dobit ću je, a isto tako i ranč. To mi je oduvijek bio cilj. Ja ću...

– Sada je dosta – prekine ga Prudencin glas.

Djevojka izađe iz grmlja gdje je bila sakrivena s Mattom.

Perritt se naglo okrene i promuklo zaurla.

Podigne Kolt, ali Jim se iz svog čučućeg položaja naglo podigne uvis.

Ramenom snažno tresne Perrittovo koljeno. Baci ga na zemlju i zgrabi Perrittovu ruku s revolverom prije nego što je dospio opaliti. Grubo mu zavrne ruku natrag. Perritt promuklo zaurla.

Jim ga ispusti i podigne se.

– Evo ti ga, djevojko! Sada ga imaš! Ovo je njegov Kolt! Uzjaši svog konja i otjeraj ga u Bow. Ovo je ubojica tvog oca i tvoje braće. Čula si i sama.

Pruži joj oružje i odvede je do Perrittovog konja. Pomogne joj da se usigne u sedlo, skрати stremene i tada odstupi malo natrag.

– To bi bilo to! Pozovi svoje kauboje natrag i neka zavlada mir. Bilo je dovoljno mrtvih.

Jim se okrene. Matt dovede konje. Jim uzjaše i s Mattom ode. Prudence sjedi nepomično na konju, netremice promatra Perritta. On sjedi na zemlji i stenjući drži svoju slomljenu ruku.

– Ustani, lopove! – hladno zapovjedi Prudence.

Perritt ustade, priđe joj bliže i zacvili:

– Ali sve je to sasvim drugačije! Ruka mi je slomljena! Moraš mi povjerovati, Prudy...

Zašutjevši, skoči naprijed kako bi joj zdravom rukom oteo oružje. I uspije mu dohvatiti njezinu ruku u kojoj drži revolver.

Djevojka se divlje i uporno brani. Njezin se konj odmakne u stranu. Tada zatrešti pucanj.

Metak odbaci Perritta. Srušivši se na koljena, ostade na trenutak u tom položaju. Pogled mu je vinut uvis, netremice promatra Prudence koja smiruje svog konja.

– Ovo je teško za mene – ogorčeno izusti. – Sada sam i ja sve izgubila. Loše je kad netko zaslijepljenoj djevojci grubo otvori oči.

Perritt je još uvijek promatra pritisnuvši ljevicu na ranu što mu krvari na prsima.

– Možda je dobro što je tako – tegobno izgovori. – Počeo... sam... s Daveom... a pretvorilo se ... u lavinu...

Srušio se u stranu. Mrtav.

Prudence dosta dugo ostade nepomično sjediti na svom konju. Zagledavši se u prazno, još jednom razmišlja o svemu što se dogodilo.

Iznenada sasvim jasno shvati kakav je čovjek Jim Ballard.

Odjednom joj postade jasno kako je izgubila valjanog čovjeka. Njezin ga je otac točno ocijenio iako se htio boriti protiv njega.

– Morala sam vjerovati u Jima, morala sam znati da je iz najdubljeg uvjerenja na strani svojih prijatelja. Upropastila sam cijeli svoj život. Najbolje da napustim ovu zemlju i negdje na Istoku počnem novo. Isplatit ću braću, prodati stoku, a zemlju prikladnu za

rančeve iznajmiti malim rančerima. Bogata sam. Putovat ću i, možda, zaboraviti. Nikada se više neću vratiti na ove pašnjake, ne! Sasvim sigurno ne!

Dok šapuće ove riječi, niz obraze joj polagano teku suze.

Ali začuvši iznenada topot Prudence izvadi rubac i obriše suze.

Dojahalo je nekoliko jahača ranča TT. No prije nego što stiгоše nešto reći ili zapitati, ona podigne ruku.

— Dobro me slušajte! — oštro poviče. — Ringo Shore je neđužan. Ovaj čovjek ovdje na zemlji ubio je mog brata Davea i mog oca. Čula sam to vlastitim ušima iz njegovih usta. Tada sam ga morala ubiti u nužnoj obrani. Lov na Jima Ballarda i njegove prijatelje odmah prestaje. Odjašite preko pašnjaka i recite to svim jahačima ranča TT. Pošaljite mi moju braću. Naći će me u Bowu.

Ne čekajući pitanja iznenadenih kaubojā, podbode svog konja.

X

Dojahavši sa svojom pratnjom u grad, braća Moore se zaustaviše ispred velikog dućana. Namjeravaju izvesti veliki pothvat. Zele otjerati ogromno stado ranča TT.

No, najprije se moraju pobrinuti za eksploziv kako bi omogućili stoci prijelaz preko potoka.

Zbog toga sjahaše ispred dućana.

Prije nego što su ušli, došao im je u susret nogostupom šerif Lane. Zamijetivši ga, zastaдоše pred njim.

Podrugljivo se cerekaju, znajući da ih on želi strpati u zatvor zato što su ga istukli.

Šerif stoji nekoliko metara ispred njih. Na njegovoj sijedoj glavi blista bijeli zavoj.

— Čekao sam da još jednom dođete u ovaj grad — odlučno reče. — Prije tri dana ste me istukli. To je povreda mira u gradu!

Dan Moore mu podrugljivo odgovori:

— Mi radimo za ranč TT, šerife. Zapovjedbno nam je da udesimo Ballarda i njegove prijatelje. Obrati se gospodaru ranča TT, a nas ostavi na miru. Inače će biti loše po tebe. Kako bi bilo da se zahvališ na svojoj dužnosti? Ne volimo te više ni vidjeti, Wyatte Lane. Ostario si, razumiješ li?

Lane se samo ogorčeno nasmiјеši.

Netremice se zagleda u jednog od njih. Taj ga je momak ispremlatio.

Dodi ovamo, prijatelju! — oštro ga pozove. — Uhapšen si! Zatvorit ću te zato što si nasilno napao predstavnika zakona. Dodi ovamo, čovječe! Brzo!

Čovjek se cereka.

Stoji usred grupe.

— Dodi po mene, gospodine!

— zareži.

Šerifova ruka pljesne u držak kolta.

Kad je potegao kolt, braća Moore i njihova pratnja poteгоše oružje.

Šerif opali, skočivši pri tome desno u otvor vratiju.

Pogodio je onog čovjeka što ga je zlostavljao ali Dan i Abel Moore istodobno su opalili u njega.

Lakše su ga ranili jer je stari borac brz. Čučnuvši u skrovištu nastavlja pucati.

Brzo jašući, stigoše dva jahača.

Bacili su se iz sedla i tada ulicom zaori Jimov glas.

– Moore! Dane Moore!

– Ej! – odjekne Mattov glas.

Braća Moore se naglo okrenuše.

Jedan čovjek već leži na nogostupu. Druga dva skočiše u dućan. Četvrti se srušio jer šerif još uvijek puca.

– Do vraga, ovo je Ballard!

– zaurla Dan Moore i projuri pucajući. Braća ga slijede.

Šerif došepesa sada iz svog skrovišta i uđe u dućan. Zamijeti oba napadača kako podignutih ruku stoje ispred trgovčeve sačmarice i tada ponovno obrati pažnju zbivanjima na nogostupu.

Tamo se Jim i Matt bore s Mooreovima.

Napokon završi i to.

Chatherine istrči iz dućana u kojem se brinula o Ringu nakon što je stigla u grad.

Jim i Catherine se sretoše pokraj Matta koji krvareći iz bedra sjedi u prašini.

Pomogoše mu da ustane.

Prije nego što su ga stigli odvesti u liječnikovu kuću, spustila se niz ulicu neka jahačica. Prudence. Ona zaustavi svog konja.

– Morala sam u nužnoj obrani ubiti Perritta – obrati se Jimu. – Bila sam budala!

Pogledavši Catherine, ozbiljno joj klimne.

– Ti vjeruješ u čovjeka i onda kad mnogo toga govori protiv njega. Možeš ostati

vjerna čovjeku i kad se on odluču za prijatelja kojem je potreban. Bolja si od mene, Catherine. Ja sam izgubila.

Sada se ponovo obrati Jimu.

– Još ću danas otputovati, Jime. Ne želim ovdje ostati ni minute duže nego što je nužno. Isplatit ću svoju braću. Tada ću prodati stoku a zemlju ću, onu prikladnu za rančere, unajmiti ili prodati doseljenicima, farmerima ili malim rančerima. Hoćeš li to obaviti umjesto mene, Jime? Znam kako nemam nikakva prava da te još nešto zamolim. Ali ako ti budeš još jednom predvodnik tog ranča, sve će to biti dobro i pravedno učinjeno.

Mirno ga pogleda i nastavi:

Trebalo bi da u ovoj prostranoj kotlini postoji mir bez nasilja. Hoćeš li doći do suca kako bih mogla prenijeti na tebe sva ovlaštenja?

Zapitala je to blago, kao ozbiljna žena koja s mnogo čime želi završiti.

Jim oklijeva.

Tada odgovori Catherine umjesto njega.

– Doći će, Prudence! Obavit će sve to umjesto tebe. Samo nam pošalji svoju novu adresu. I želim ti sve najbolje!

– To i ja tebi želim, Catherine. Ti ćeš moći usrećiti Jima.

Prudence odjaše do hotela, vine se iz sedla i uđe.

Kad su malo poslije Jim i Catherine izašli iz liječnikove kuće na ulicu, susreli su šerifa. Šepajući, pošao je liječniku da ga previje.

U prolazu ozbiljno im se nasmiješio i rekao:

– Završeno je, dakle.

– Da – odgovori Jim i pogleda Catherine.

Ona mu klimne.

– Samo otidi Prudenci, veliki dječake. Ona je sada u nevolji! A ako njoj pomogneš oko ranča, moći ćeš pomoći stotini malih ljudi. Pomisli na sve one koje je Bully Tew godinama protjerivao. Ona želi sve to popraviti, a ti bi trebalo da budeš njezin opunomoćenik. Sada se pokazala velikom. Idi, Jime!

– Da – promrmlja on.

On malo razmisli i klimne.

– Da. Ali kad sve bude završeno, Cat, hoćeš li onda...

– Postat ću tvojom suprugom i doći na tvoj ranč vedro mu odgovori Catherine.

Jim ode kako bi još kratko vrijeme bio predvodnik i upravitelj velikog ranča.

Uskoro više neće postojati nikakav divlji ranč. Svi će ljudi na ovom pašnjaku posjedovati ista prava.

Čak će se i Ringo uskoro stalno naseliti. Mattovo će uzgajalište konja postati poznato. Jima će jednog dana svi ljudi izabrati da upravlja ovim krajem.

Jimova će najveća sreća ipak biti Catherine koja je umjela vjerovati u njega, a vjerna mu je i iskreno ga voli. A što bi čovjek više i mogao željeti! Mnogo godina poslije stići će vijest o Prudencinoj sretnoj udaji.

Možda je i ona uspjela zaboraviti?

I svi će kauboji, osim Kalispela koji je mrtav, ponovo jahati za Jima – Luke, Pete i Chuck.

KRAJ

U pripremi

Mark L. Wood:

KRVAVI SNIJEG

biblioteka
kriminalističkih
romana

donosi djela najboljih svjetskih autora
kriminalističkog žanra.

Svakog drugog-ponedjeljka potražite novi roman
biblioteke TRAG na novinskim kioscima.

